"İstanbul kadınlarını saran yeni heves,,
"Toplu iğne,, nin yazısı, Bugün 6 ıncı sayıfamızda

VAKIT

"Tulûatçılık san'atı artık ölmeğe mi mahkûm?,,
Bu mevzu üzerindeki tetkik yazısı 6 ıncı sayıfamızda

17inci Yıl • Sayı : 5702 Yazı İşleri Telefonu : 24379 SALI, 21 ikinci teşrin (11 inci ay) 1933 İdare Telefonu : 24370 Sayısı 5 Kuruş

Madenciler âleminde : 1

İsmet Paşa maden ocağına nasıl girdi?

Paşa ocaktan çıkarken ameleler kendisini heyecanla ve çılgınca alkışladılar

Başvekil İsmat Paşa Hz. dün sabah Zonguldaktan şehrimize dönmüşlerdir. Bu resim kendilerini kömür havzasını ziyaretleri esnasında gösteriyor

Üç gün devam eden bir tetkik seyahatinden döndükten sonra yazı masasının önüne oturdum. Bu seyahate ait intibalarımı toplamak istiyorum. Bu üç gün içinde hakıkaten yazılmağa değer birçok şeyler gördüm. Fakat bunların hepsini birden anlatmak için günler değil, haftalarca sürecek bir yazı silsilesi tutmak lâzım. Onun için bu notlarımda mümkün olduğu kadar teferrüata ve tekniğe ait cihetleri bir tarafa bırakacağım.. Sadece umumî hatlar üzerinde bir hulâsa yapmağa çalışacağım.

İktisat Vekili Celâl Bey seyahate çıkarken yapılacak tetkiklerin, bu tetkikler esnasında konuşulacak şeylerin ehemmiyetini nazarı dikkate alarak orijinal bir tedbir almış. İstanbuldan vapura binmezden evvel bir iki istenograf da bulmuş. Bu istenograflar vapur Ereğli limanına girdikten itibaren Başvekil İsmet Paşanın daima yannıda bulundular. Nereye gidildiyse beraber gittiler. Kimlerle, neler konuşulduysa hepsini zaptettiler. Her tarafta Paşanın sorduğu muhtelif sualleri, müteassıslardan aldığı cevapları tespit etmiş oldular. Sonradan bu istenografi işaretleri tevesi olunacak, aralarına icap eden resimler ve haritalar ilâve edilecek, bu suretle seyahatın neticesi elde edilmiş bulunacaktır.

Benim burada yapacağım hulâsaya gelince, bu sadece kendi şahsî müşahedelerimden ve intibalarımdan ibaret olacaktır.

Zonguldağa vardığımız gün hareket programı yaparken Celâl B. Başvekil Paşaya sormuştu: Maden ocaklarının içini görmek isteyip istemediklerini öğrenmek istemişti. Paşadan "Evet!,, cevabını alınca:

— O halde bunu yarına bırakalım. Çünkü bacaların içi pistir. Elbiselerinizi değiştirmek, ayağınıza çizme giymek icap edecek.,,

Demişti.. Bu mükâleme olduğu zaman artık akşama bir saat kadar zaman kalmıştı, bu kısa müddetten istifade edebilmek için kalktık.. Üzülmez mıntakasındaki (63) numaralı ocağın (lavuvar) tertibatını görmeğe gittik. Bu lavuvar bir derenin içindedir. Onun için köşk mevkiinden buraya indik.

Fakat heyet lavuvarın yanında ki dere bacasının yanına gelince İsmet Paşa içerisini görmek için ertesi güne kadar beklemeğe sabredememiş, akşamın yaklaştığına da ehemmiyet vermiyerek, Celâl Beyi alarak içeriye doğru yürümüştü.

Burada arkadaşlar ikiye ayrıldı. Bir kısmı Paşayı takıp etti. Diğer bir kısmı dışarda beklemeği tercih etti.

Mehmet Asım

(Devamı 4 üncü sayıfada)

— Baba, vazifelerimi yapıyorsun diye kafa tutma, bundan sonra yaptırmıyacağım, dün yaptığın Avrupa haritasından sıfır aldım!

Büyük Gazimiz ve üniversite

Üniversitenin açılma gününde üniversite rektörü Neşet Ömer Bey tarafından çekilen tazim telgrafına Reisicümhur Hz. şu cevbaı vermişlerdir:

Dr. Neşet ömer Bf.ye
Istanbul üniversitesi rektörü

"İstanbul üniversitesinin açılmasından çok sevinç duydum. Bu yüksek ilim ocağında kıymetli profesörlerin elinde Türk çocuğunun müstesna zekâ ve eşsiz kabiliyetinden çok büyük inkişaflara mazhar olacağından eminim. Cümlenize muvaffakıyetler dilerim efendim.

Gazi M. Kemal

Inkılâp enstitüsünde vazife alanlar

Ankara, 20 (Hususî) — İstanbul üniversitesinin inkılâp enstitüsünde ders verecek zatlar taayyün etmiştir.

Maarif vekili Hikmet Bey "Siyasî inkılâp,,, Mahmut Esat Bey "Adlî inkılâp,, ve sabık adliye vekili Yusuf Kemal Bey de "iktısadî inkılâp,, kürsülerini deruhte edeceklerdir.

Rüşvet meselesi

Mücip Bey

Dün akşam tevkif edildi

Bazı randevuculardan rüşvet alındığı yolunda şikâyetler üzerine Beyoğlu polis merkezi birinci komiseri Mücip Beye işten el çektirilmiş, kendisi, rüşvet verdikleri mevzuu bahsolan ve bu işe vasıtalık ettiği iddia edilen kimseler, adliyeye gönderilmişlerdi.

Adliyede sorguya çekilme sonunda, hakkındaki tahkikat kendisi mevkuf olmıyarak devam etmek üzere, Mücip Bey serbest bırakılmış, rüşvet vermekten büyük ve küçük Maryam, Sabahat, Gülizar hanımlar ve rüşvet işine vasıta olmaktan süthane sahibi Todori Ef., tevkif edilmişlerdi.

Dün yeni bir vaziyet ortaya çıkmış, müddeiumumîliğin, memur vaziyetinde olan Mücip Beyin serbest bırakılmasına itirazını gözden geçiren ağır ceza reisliği, kendisinin tevkifne lüzum görmüş, bu suretle Mücip Bey akşam geç vakit tevkif edilerek, tevkifhaneye gönderilmiştir.

Diğer taraftan, mevkuf bulunan büyük ve küçük Maryam, Sabahat, Gülizar hanımlarla süthaneci Todori Ef. nin vekilleri, bunlarıntevkiflerine itiraz etmişler, netice de ağır ceza reisliği beşinin de serbest bırakılmasına karar vermiş, bunlar da dün akşam geç vakit tevkifaneden çıkmışlar, otomobillerle evlerine gitmişlerdir.

Adliyece mesele hakkındaki tahkikata devam olunuyor.

Hariciye vekili bugün Istanbulda

Tevfik Rüştü Bey Atina ve Belgrada gidiyor

Yunanistanla Yugoslavyanın anlaşmaları için tavassut mu edeceğiz?

Ankara, 20 (Hususî) — Hariciye Vekili Tevfik Rüştü ve C. H. Fırkası umumî kâtibi Recep Beyler bu akşamki trenle İstanbula hareket etmişler, istasyonda B. M. M. Reisi Kâzım Paşa Hz. ile, bütün vekiller, vekâletler erkânı, jandarma umum kumandanı Kâzım Paşa, Ankara valisi ve diğer birçok zatlar tarafından uğurlanmışlardır.

Tevfik Rüştü Bey

Tevfik Rüştü Bey İstanbulda iki gün kaldıktan sonra Atinaya giderek Yunan hükûmet adamlariyle temas edecek. Ankarada kararlaştırılmış olan Türk — Yunan ticaret itilâfnamesi etrafında Yunan iktısat nazırı M. Pesmazoğlu ile görüşecektir.

Tevfik Rüştü Bey, Atinada iki gün kalacaktır. Müteakiben Belgrada giderek dört gün kalacaktır. Bu müddet zarfında Türkiye ile Yugoslavyayı alâkadar eden muallâk meseleler ve diğer işler etrafında Yugoslavya hükûmet adamlariyle temaslarda bulunacaktır. Hariciye vekilimizin bu arada, Yunanistanla aktetmiş olduğumuz "Entente Cordiale,, tarzında

(Devamı 2 inci sayıfada)

3 Aylık Liste

Yeni kontenjan kararnamesi kabul edildi

ANKARA, 20 (Hususî) — Vekiller heyeti yeni bir kontenjan kararnamesi kabul etmiştir. Bu kararnameyi aynen bildiriyorum:

"Gümruk tarife kanununun aşağıda yazılı maddelerindeki eşyanın kânunusani, şubat ve mart 1934 ayları için verilen kontenjen miktarları bu malların menşeleri olan memleketler arasında taksım edilmiştir.

Bu kararnameye bağlı M listesinde tespit edilen mıktarlar klering mukavelesi mucibince döviz istemiyen memleketler için bir

(Devamı 10 uncu sayıfada)

Şehir Meclisinde

Üsküdar tramvayları

Kadıköyüne uzatma işinde kefalet ve yardım kabul edildi

Şehir tiyatrosu piyes yazanların telif hakkını vermemiş

Üsküdar tramvayları ve müdür Necmeddin Sahir Bey

İstanbul umumî meclisi dün iki uzun toplantı yopmıştır. İkinci reis vekili Necip Beyin reisliği altındakı ılk celsede azadan Vahit ve Kemal Beylerin birer hafta mezuniyet istedikleri kabul edilmiştir.

İstanbul sular idaresinin alım, satım ve ihale işleri hakkındaki

(Devamı 10 uncu sayıfada)

Hariciye vekili bugün İstanbulda

(Baş tarafı 1 inci sayıfamızda)

bir muahedenin Yugoslavya ile Yunanistan arasında da aktedilmesi için tavassutta bulunması da ihtimal dahilinde görülmektedir.

Tevfik Rüştü Bey Belgratta Türkiye — Yugoslavya dostluk ve ademi tecavüz muahedesini imzalıyacaktır.

Hariciye vekili Ankaraya döndükten sonra Yunan iktısat nazırı M. Pezmazoğlu Ankaraya gelerek hazırlanacak ticaret itilâfını imza edecektir.

Yugoslavya haricine nazırının da memleketimizi ziyaret etmesi muhtemeldir.

Recep Bey de Tevfik Rüştü Beyle birlikte Atinaya gidecek, oradan Avrupaya geçecektir. Recep Beyin bu seyahati iki ay kadar sürecektir.

Tevfik Rüştü Beyin beyanatı

Paris, 20 (A. A.) — Türkiye Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey Havas ajansı muhabirine beyanatta bulunarak Türkiyenin her türlü harbe düşman olduğunu, hattâ kendisine çok mühim menfaatler vadedilmiş olsa bile yeni bir ihtilâfa iştirakı reddedeceğini, Fransanın muslihane siyasetinin umumî sulh için bir zıman teşkil etmekte olduğuna kani bulunduğunu ve umumî huzuru temin için M. Herriot'un riyaseti altında Avrupa birliği tetkık komitesinin yeniden toplanmasını iltizam etmekte olduğunu söylemiştir.

Ziraat vekili

Kastamonu, 20 (A. A.) — Ziraat vekili Muhlis Bey yanında orman umum müdürü Bekir Bey olduğu halde bugün Sinoptan şehrimize gelmiştir. Vekil Bey vilâyet erkânı ve halk mümessilleri tarafından şehre on beş kilometre mesafeden karşılanmıştır.

Ziraat vekâletince bütün Karadeniz sahillerinde sonbaharda yapılması kararlaştırılan umumî domuz mücadelesi vilâyetimizin İnebolu, Cide, Daday, Küre kasabalarında başlamak üzeredir. Mücadele halkın mükellefiyeti suretile sürek avlarile yapılacak ve ziraat memurları mücadeleyi bizzat idare edecektir.

Muhlis Bey bugün vilâyeti, belediyeyi, fırkayı, halkevini, mektep ve müesseseleri ziyaret ettikten sonra, Ankaraya gitmek üzere Çankırıya hareket etmiştir.

Romanyadan Edirneye hicret eden Türkler

Bükreş, 20 (A.A.) — Edirne vilâyetine muhaceret etmek üzere Romanyadan hududumuza geçen bazı Türk ailelerinden hudut gümrük muhafaza memurlarının nizam haricinde para aldıkları, Romanya hükûmetince öğrenilmiş ve bunun üzerine yapılan tahkikat neticesinde iki memur vazıfelerinden azledilmişlerdir. Romanya hükûmeti, bu suretle alınan paraların derhal sahiplerine iadesine karar vermiştir.

Amerika sefirinin ziyafeti

Şehrimizde bulunan Amerika sefiri M. Skinner dün saat 17 de resmî olarak ilk defa Sovyet Rusya sefiri Suriç Yoldaşı ziyaret etmiştir.

Bugün Suriç Yoldaş kendisine iadeyi ziyaret edecektir.

SON HABERLER

VAKIT

Silâhları bırakma konferansı gene tehir edilmek üzere bulunuyor

Devletler bundan başka çıkar yol bulamadılar

Cenevre, 20 (Havas ajansî) — Büyük devletler murahhaslarının M. Henderson nezdinde yaptıkları içtima 3 saat kadar sürdü.

M. Hendersonun konferansın devamı lehinde fazla ısrar ettiği hissediliyor. Murahhaslar cumartesi günkü mükâlemelerde söyledikleri şeyleri tekrar etmişlerdir.

İngiltere murahhasları hükûmetlerinin konferansı her ne bahasına olursa olsun kurtarmak maksadıyle yeni esaslar aramasını haklı göstermeğe çalışırlar.

İtalya murahhası, Almanya olmadan hazırlanacak bir mukavelenin boşluğunu göstererek tehir tavsiye etti.

M. Norman Dawis olmadığı için, Amerika murahhası M. Davisin son beyanatını tekrar etmekten başka bir şey yapmadı. Bu beyanata göre silâhları bırakma meselesi artık sadece Avrupayı alâkadar etmektedir.

M. Benes hiç bir şey söylemedi. Fransa mümessili, hükûmetinin İngiltere hükûmetinin teklifi üzerıne 14,10 da kabul edilen prensiplere sadık olduğunu bildirdi.

M. Paul Boncour, Fransanın yapabileceği fedakârlıkların azamî haddine varmış olduğunu teyit etti.

Fransız nazırının sözleri mevcut murahhaslara, bilhassa Sir John Simona oldukça tesir etmişe benziyor. Sir John Simon, o dakikadan itibaren yenı münakaşa esasları teklif etmenin lüzumsuz olduğuna hükmetmiş gibi görünüyor. Bu şerait altında konferans, bugün den itibaren ya tamir edilecek yahut ta Sir John Simon tarafından yapılan teklif esası dahilinde mesaiye devam edilecektir.

Tehir talebini İtalyanın yapmak ihtimali vardır. Bu takdirde İngiltere ve Amerika heyeti murahhasları bu talebinde İtalyaya iştirak edeceklerdir.

Fransa için bir mukavele hazırlanması kabil ve şayanı arzu olduğundan böyle bir tehire itiraz edecektir.

Esasen Fransa bir tehir mesuli yetiyle belki de bu sebepten istifa edecek olan M. Hendersonun çekilmesi mesuliyetini üzerine almak istememektedir.

Konferans bürosunun büyük devletlerin tekliflerini öğrenmek üzere salı günü toplanmağa davet edilmesi muhtemeldir.

Müstesna olan bu celse, umumî olacaktır

M. Hendersonun nezdinde toplanmadan evel, M. Paul Boncour ile M. Benes uzun bir görüşme yapmışlar ve vaziyeti tetkik etmişlerdir.

İtalyanların alacağı vaziyet..

Roma, 20 (A.A.) — Gazeta Del Popolo büyük faşist konseyinin 5,5 ta İtalyanın milletler cemiyetiyle münasebetini tetkik edeceğini yazıyor. Bu gazete 8/4/932 de konseyin, gelecek toplantısında faşist İtalyanın milletler cemiyetindeki vazıyetiyle meşgul olacağını bildirdiğini ve Mussolininin 24,10 da Turnde söylediği bir nutukta İtalyanın milletler cemiyetinde kalacağını, zira "o kadar hastadır ki, baş ucundan ayrılmamak lâzım dır,, dediğini hatırlatıyor. Salı günü, M. Mussolini milletler cemiyetini bir kere daha tenkit etmişti ve o gündenberi bütün gazeteler Cenevre mümessesesi hakkında hükümler vermektedirler.

Amerikanın harp donanması

Vaşington, 20 (A.A.) — Bahriye nazırı M. Swanson beynelmilel vazıyetteki kararsızlığı ileri sürerek deniz kuvvetleri efradına 5300 kişi daha ilâvesi ve bahriye piyade efradının da (2000) kişi kadar artırılması için bütçe komisyonundan tahsisat istemiştir.

Sovyet Rusya - Amerika anlaşması

"Bu anlaşma, Japon taarruzuna taraftar olan bazı Avrupa temayüllerine güzel bir mukabil darbe olmuştur „

Viyana, 20 (A. A.) — Sovyetlerin Amerika tarafından tanınması hakkında mütalea yürüten "Reıchspost,, gazetesi diyor ki:

"Sovyet — Amerika anlaşması bilvasıta Japon — Sovyet ihtilâfına tesir etmekten geri kalmıyacak Amerikaya bu ihtilâfa mudahale için bugünkü safhasında olduğu kadar muhasematın açılmasından sonra içinde daha ziyade siyasî vesait verecektir.

Moskova için, Vaşhington anlaşması Japon taarruzuna taraftar olan bazı Avrupa temayüllerine güzel bir mukabil darbe olmuştur.

Bundan başka Vaşhington anlaşması her iki tarafa iktisadî menfaatlar temin eder gibi görünüyor.

Hem iktisadî, hem siyasî olan dünya buhranı derin tezatların ayırmış olduğu iki devleti birbirine yaklaştırdı, ve belki yakın bir istikbalde bu yeni anlaşma bir tecrübe geçirecektir.

Sovyet gazeteleri

Moskova, 20 (Tas ajansı) — Gazeteler baş makalelerinde birleşik Amerika ile Sovyet Rusya arasında siyasî münasebatın yeniden teessüsü hakkında uzun mütalealar serdetmektedirler.

İzvestiya diyor ki:

"Amerika ile Rusya arasında tabiî siyasî münasebatın teessüsü kapitalist âlemin sosyalist sisteminin hukukî müsavatına karşı açmış olduğu mücadelenin hitamını göstermek itibarile pek ziyade ehemmiyetlidir.

Sovyet Rusyanın müstahsil kuvvetlerinin istisnaî hamlesi kapitalizmin en inatçı mümessillerini bile Sovyet Rusya iktisadıyatı gibi muazzam ve kuvveti her zaman artan bir tenkisat kuvvetile münasebette bulunmanın mümkün olup olmadığını teemmüle sevketmekten hali kalmamıştır.

Fransa-Suriye muahedesi imzalandı

Berut, 20 (Havas ajansı) — Fransız — Suriye muahedesi imzalanmıştır.

Yüksek komiserliğin bir tebliği, yegâne neticesi, Suriyenin tekâmülünü geciktirmek olacak olan bir uzlaşmamazlık fikrine karşı parlâmentonun nazarı dikkatını celbetmekte ve siyasî olgunluk olmadığına nazaran verilecek menfi bir reyin bugünkü halile mandanın serbestçe tatbık edilmesine mâni olmıyacağını ve bu takdirde mandanın gayrimuayyen bir zaman için tatbık edileceğini tekrar bildirmektedir.

Muahede 25 sene müddetle yapılmıştır ve salı günü bu iş için toplanacak olan Suriye meclisi tarafından tasdik edilmesi beklenmektedir.

Romanya meclisi

Bükreş, 20 (A. A.) — Resmî gazete, meclisin feshine ait kararnameyi neşretmiştir. Mebusan intihabatı 20, âyan intihabatı da 28 kânunuevvelde yapılacaktır. Yeni parlamento 10 kânunusanide toplanmıya davet edilecektir.

Keşanın kurtuluş günü

Keşan, 20 (A. A.) — Dün Keşanlılar kurtuluş bayramlarının on birinci yıl dönümünü kutluladılar.

Keşanlılar, Keşanı ve bütün memleketi kurtaran büyük Gazilerini derin şükranla anıyor ve içten gelen samimî bir heyecanla selâmlıyor.

B. M. Meclisi dün toplandı

ANKARA, 20 (A. A.) — B. M. Meclisi bugün reis vekili Refet Beyin riyasetinde toplanarak hayvanlar vergisi kanununun 19 uncu maddesi ikinci fıkrasının tadili hakkındaki kanunun birinci müzakeresini yaparak kabul etmiştir.

Bu kanuna göre; her mahalde yoklamanın hitamından sonra 18-inci madde mucibince tayin olunan taksit müddetlerinin nihayetine kadar geçecek müddet ıçında kayıt harici kaldıkları anlaşılan hayvanlar mektum addolunarak beş misli vergiye tabi tutulacaktır.

Meclis perşembe günü toplanacaktır.

Günün siyaseti

Gizli bir vesika

Birkaç gün evel Paris gazetelerinden biri, Almanya propaganda nazırı doktor Goebbelsin Almanya namına hariçte çalışan siyasi ajanlara gönderdiği gizli bir tamimi neşretti. Fakat Alman hükûmeti bu tamimi derhal ve resmen tekzip ederek onun aslı faslı olmadığını bildirdi.

Neşrolunan vesikanın dehşeti dünya efkârı umumiyesinin Almanya aleyhine imalesi için vasi bir propaganda yapmak ve şu esasları gözetmektir:

— Fransa, kendisiyle anlaşmağa imkân olmıyan bir düşmandır.

— Alamnyanın Alsas Loreni istidat hakkı üzerinde münakaşa caiz değildir.

— Fransa — İngiltere dostluğu tahrip edilmelidir.

Gene aynı vesikaya göre Almanyanın siyasî ajanları bu esasları müdafaa uğrunda malî bir fedakârlıktan çekinmiyecek, Avrupa ve Amerika efkârı umumiyesini kazanmak için her şeyi yapacak ve nihayet Almanyanın silâhlanma hakkını, Alman müstemlekelerinin istirdadını, Sar havzasının iadesini temin edecektir.

Bu vesika Fransada Almanyanın sui niyetine misal ve delil olarak gösterildiği halde İngilterede buna pek te ehemmiyet verilmedi. Çünkü bu beyannamenin misaliyle Her Hitlerin siyaset ve mütaleaları,bilhassa Alsas Loren hakkındaki fikirleri biribirine uymamaktadır.

Sonra yeni Alman rejimi komünizmin en müthiş düşmanı olduğu halde, Almanlar bu düşmanlığı esas ittihaz ederek hariçte teyeccüh kazanmağa uğraştıkları halde "Gizli vesika,, da bundan bir kelime ile bahsolunmaması ona karşı şüphe uyandırmıştır.

Netice itibariyle "Gizli vesika,, beynelmilel âlemde umulan tesiri ni yapmamış oluyor.

Başvekil Hz. Zonguldaktan döndü

İsmet Paşa Hz. bu akşam Ankaraya gidiyor

Başvekil İsmet Paşa Hz. ile iktısat vekili Mahmut Celâl Bey ve refakatlerindeki zevat dün sabah saat sekizde Gülcemal vapuruyla Zonguldaktan şehrimize dönmüşlerdir.

Heyet rıhtımda vali Muhittin Beyle kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa, vali muavini Ali Rıza Bey ve diğer zevat tarafından karşılanmışlardır. Başvekil Paşa doğruca Tokatlıyan oteline giderek istirahat etmişler ve akşama kadar bir yere çıkmamışlardır.

İsmet Paşa Hz. bu akşamki trenle Ankaraya döneceklerdir.

Elâzizde Gazi Hz. için heykel..

Elâziz, 20 (Hususî) — Reisicümhur Hazretlerinin, cümhuriyet meydanına dikilen, heykeli bugün merasimle açılmıştır.

Merasimde; kaza ve köylerden gelen halk bulunmuş, büyük tezahürler yapılmış, heykele; vilâyet, halk fırkası, zabitler, belediye, tüccarlar, mektepler namına çelenkler konulmuştur.

Belediye bu münasebetle bir akşam ziyafeti ve bir balo vermiştir.

IŞARETLER

Kahveden nohuda!

Bir fincan kahve deyipde geç - meyin.

Kahve bizim hayatımızdan bir parçadır.

Onu baba yadigârı gibi antikalaşan darbımesellerde, dostluk ve vefa hislerinde bile görürsünüz. Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır diyenler muhakkak dudaklarını kahve fincanına dokundu - ranlardır. Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırını sayanlar hâlâ var mı - dır, yok mudur bilmiyoruz. Fakat memlekette seneden seneye içilen kahveler biriktirilse Sakarya gibi kapkara bir dere akar.

Bir fincan kahve eski şiirin, edebiyatın ilham perilerini esmer köpükleri arasında doğurdu.

Venüs nasıl Akdenizin beyaz köpükleri arasında çırpına, çırpına aşka ve sevgi âlemine adım attıysa, bir fincan kahvenin esmer, karanlık, bulanık, fakat namütenahiyi batırlatan derinliği içinde de divan edebiyatının aşkları, sevgileri kımıldandı, az mı şair ona kaside yazdı, az mı nüktedan kahvenin karşısında ruhunu katreleştirdi?.

Bir fincan kahve yarım litrenin yarısı bile değildir. Fakat bu azgın bir umman gibi nice, nice insan başlarını yedi. Bir fincan kahveyi içmek için kellesini koltuğuna alan yeniçeri, bir fincan kahve içtiği için asılan adamın dar ağacı önünde Kahvesini höpürdete höpürdete dolaşan cellât ne kadar çoktu?

Kahve, neşeli, hüzünlü, nükteli, darbımeselil bir hayat parçasıdır.

Bir fincan kahve bize Yemeni bulup gelmiyen Türk askerlerinden daha evvel öğretti.

Brezilyanın coğrafyasını kallâvi tiryaki fincanları hepimize bir profesör gibi öğretti.

* * *

Ben kahveyi severim. Şüphesiz siz de seversiniz, onun bakkal dükkânlarında çuvallar içinde garip garip bir oturuşu vardır.

Bana hep istivanın öte tarafındaki parlak tüylü medar kuşlarını, papağanları, Hindistan cevizinden kakaoya zıplıyan ağaç sırtından ağaç sırtına atlıyan istiva süvarisi maymunlar ve cenup denizlerinin mercanlarını hatırlatır, bakkal dükkânlarında çuvalda oturan yeşil kahve, yarı çıplak bir bedevîyi, Avrupa pazarlarına sürülmüş bir kırmızı deriliyi ne kadar andırır. Yerli mallar, yerli eşya arasında onun iğretiliği hemen göze çarpar.

Sonra onun tavada kavruluşu, baygın bir tüssüye benziyen kokuları daüssılasını hatırlatır.

Sadri Etem

(Devamı 6 mcı sayıfada)

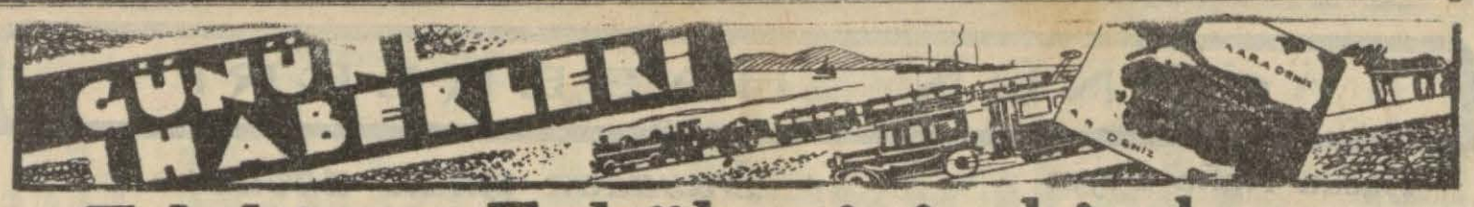

Edebiyat Fakültesinin bir kısım talebesi müşkül bir vaziyette

Edebiyat fakültesine devam e - den talebelerden bazıları müşkül bir vazıyet karşısında kalmışlardır. Anlaşıldığına göre sayısı elliye baliğ olan bu talebeler yüksek tahsillerinin bir kısmını son günlerde hadis olan bir anlaşamamazlık yüzünden kaybetmek vazıyetinde bulunmaktadırlar. Bize söylenildiği ne göre mesele şudur: Üniversite edebiyat fakültesine devam etmek te olan ve ekserisi son sınıflarda bulunan bu talebelere her sömestr nihayetinde hocaları tarafından ya pılan müzakereler sonunda imzalı bir kâğıt verilir ve bu kâğıtlar sömestr sonunda fakülte idaresine gösterildiği zaman müteakip sömestr faaliyetine devam için icap eden muamele yapılır, kaydiye alınır ve talebenin eline bir karne verilirdi. Üniversite açıldığı zaman talebeden eski muallimlerine imza ettirdikleri vesikaların hepisini ibraz etmeleri istenmiş aksi halde hangi sömestre ait kâğıtları eksik ise o sömestre devam etmeğe mec bur tutulacakları kendilerine bildirilmiştir. Bu vazıyet şimdi son sınıfta bulunan bazı talebelerin ilk sömestre ait bir vesikanın noksanlığı yüzünden mektebe baştan başlamalarını icap ettirmektedir. Bu suretle birçok seneler kaybedecek olan talebeler yeni teşkilât dolayısiyle ders senesinin dörde iblâğ e - dilmesi yüzünden de bir sene kaybedeceklerdir. Bu vazıyet karşı - sında pek ziyade telâşa düşen talebeler düşüncelerini şu suretle izah ediyorlar:

— Eskiden, yani darülfünun teşkilâtı zamanında bugün ehem - miyetle mevzuu bahsedilen bu imzalı vesikalara hiç bir kıymet ve - rilmiyordu. Eğer o zaman bunlara hususî bir ehemmiyet atfedilseydi bu vesikaları fakülte idaresine eksil olarak verenlere müteakip sö mestrelere devam müsaadesi verilmezdi. Halbuki bu öyle olmadı. O zamanki fakülte idaresi bizden müteakip sömestre kaydolunmak için icabeden kayıt masraflarını aldı ve elimize diğer sömestre devam edebileceğimizi bildiren bir de karne verdi. Bugün bu karnelerin hiç bir mana ifade etmediğini ve hocalara imzalattırılacak kâğıtların ehem - miyeti olmadığı ilân ediliyor. Bunun ne dereceye kadar makul olduğunu bilmiyoruz. Herhalde bizi pek ziyade mağdur vazıyete sokacak olan bu emirnamenin düzeltti rilmesi için icap eden teşebbüsler de bulunacağız.

Adliyede

Altmış lira ihtilâstan suçlu

Eminönü belediyesi sabık tahsildarlarından Celâl Ef., altmış lira ihtilâsta bulunduğu iddiasiyle, dün İstanbul ikinci ceza mahkemesinde muhakeme edilmiş, mahkeme, suçun mahiyetine göre, Celâl Ef. hakkındaki davanın ağır ceza mahkemesine verilmesini, aynı zamanda kendisinin tevkifini kararlaştırmıştır.

Mahkemede tevkif edilen Celâl Ef., koridorda bir baygınlık geçirmiş, "Ölüyorum... ah, ölüyorum,, diye inlemeğe başlamıştır. Yüzüne su serpilerek, ayılması için uğraşılmış ve biraz sonra tevkifhaneye götürülmüştür.

Çakmaktaşı ve bir tevkif

Adapazarında üzerinde 300 tane kaçak çakmaktaşı bulunduğu kaydiyle yakalanan demirci Düzceli Şaban oğlu Hasan Ef., dün adli yedeki dokuzuncu ihtisas mahkemesine getirilmiş, sorguya çekilmiş ve neticede tevkif edilmiştir.

Muhakeme, tahkkatın derinleştirilmesi için başka güne bırakılmıştır.

Takas usulü

Şimdiye kadar takas usulile yapılmakta olan ihracat müddeti dün bitmiştir.

Usul yeniden uzatılmıyacaktır. Bugüne kadar vesika almış olanlar, ellerindeki bu vesıkalarla 6 ay müddet zarfında mal ithal edebileceklerdir.

Belediyede

Konservatuvar mütehassısı bir sene daha çalışacak

Belediye konservatuvar mütehassısı M. Marksın müddeti biten mukavelesini bir sene daha yenilemiye karar vermiş, müsaade için vekiller heyetine müracaat etmiştir. Müsaade verilince profesör Marks derhal İstanbula çağırılacaktır. Mütehassıs konservatuvarın ıslahı etrafında evelce verdiği raporların ne şekilde tatbik edildiğini görecek, yeni bazı tetkikler yapacaktır.

Mimarî şubesinde

Servet Beyin vefatından beri boş duran mimarî şubesi müdürlüğüne genç mimarlarımızdan ve mimarî şubesi şeflerinden Adil Bey tayin edilmiştir. Adil Beyin yerine mimar Samih, aynı şube mimarlarından İzzet Bey Samih Beyin yerine, Seyfi Bey de İzzet Beyin yerine terfian tayin edilmişlerdir.

Servet Bey için mezar

Mimar arkadaşları Servet Bey için bir mezar plânı yapmışlardır. Belediyenin 934 bütçesine konacak 1000 lira ile Servet Beye bir kabir yapılacaktır.

Ağaçlama işleri

Belediye şehir içindeki bütün ağaçları budatmakta, kuruyanları ve dar kaldırımlardaki bazı ağaçları da sökmektedir. Şubat nihayetine doğru da Büyükdere fidanlığından alınacak fidanlar şehir içinde ve dışındaki boş yerlere dikilecektir.

Polis haberleri

Maarif müdürlüğünde çıkan yangın

Dün öğleden sonra Maarif müdürlüğünün üst katında dosya deposu intihap edilen kısımdan yangın çıkmıştır. Yangın derhal itfaiyeye haber verilmiş, bir kaç dakıka sonra yetişen itfaiye yangını genişlemeden söndürmüştür. Yalnız dosyalardan bir kısmı yanmış, bir kısmı da ıslanmıştır. Yangının neden çıktığı tahkik edilmektedir.

Bakırköyde yangın

Bakırköyünde Kartal tepede kaymakam Nüsret Bey köşkünün ikinci katında yangın çıkmış, sirayet etmeden söndürülmüştür.

Hırsızlık âleti elinde dolaşırken..

Safranbolulu Süleyman isminde birisi evvelki gece elinde ucu çengelli bir deynekle Tahtakalede dolaşırken yakalanmıştır. Süleyman deyneği pencerelerden ve dükkân aralıklarından öte beri çekmek için hususî surette yaptığını itiraf etmiştir.

Adliye vekilini ziyaret

İstanbul müddeiumumîsi Kenan Bey, dün adliye vekili Saraçoğlu Şükrü Beyi ziyaretle bir müddet görüşmüştür.

Ekmek fiyatı

İstanbul belediyesinden: Teşrinisaninin yirmi ikinci çarşamba gününden itibaren ekmek altı buçuk ve francala 11 kuruştur.

SOHBETLER

Oğlum olsa asarım

Paavo Nurmi meşhur koşucudur. Bir çok rekorlar kırmıştır, halâ bir çok rekorlar onun elindedir; yanı ayağında, bacağındadır demek istiyorum.

Her hangi bir ışı başarmanın, o işte muvaffak olmanın sırrı, her şeyden evel, o işe canla başla, şuurlu bir hamleyle bağlı olmak, o işte muvaffakıyeti ideal şekle sokmakla kabildir.

Koşu,

Nurmi için idealdir. Bunun böyle olduğunu, karısı ile son günlerde aralarının açılması ıspat etti.

Nurminin karısı, kocası aleyhinde ayrılma davası açtı. Kadın diyor ki:

— Nurmi atlettir ama, koca değildir. Onun bütün kahramanlığı koşu meydanında, koşu yolundadır.

Nurmi, karısının ileri sürdüğü sebepleri rededdiyor. Karısının sözlerini cerhediyor.

Mahkeme, ayrılma kararını tasdik etmemek meylini gösterirken, kadın son bir sebep daha bulu yor:

— Kocam fena bir babadır. Hayırsız bir babadır. Çocuğumuz doğduğu zaman Nurmi bacaklarını ölçtü, çok kısa buldu, dehşetli kızdı: "Bu bacaklarla ömründe koşu şampiyonu olamaz.,, ve ondan sonra bir daha çocuğun ne yüzüne baktı, ne de onunla alâkadar oldu.

Gördünüz mü idealisti!... "Babam olsa tanımam,, , "oğlum olsa asarım,, sözleri idealistlerin fetvasıdır.

Hatır ve gönül tanımıyanlardır, ki tuttukları işi başarırlar ve iyi yaşarlar.

Selâmi izzet

Yılbaşı piyangosu plânı

1934 tayyare yılbaşı piyangosu plânı tamamen hazırlanmıştır. Piyango yılbaşı gecesi saat yedide çekilecektir. Şimdiden her taraftan piyango müdürlüğüne müracaatlar yapılmaktadır.

Taşradaki tayyare cemiyeti şubelerine bilet gönderilmeğe başlanmıştır. Şehrimizde de kânunuevvelin birinden itibaren bilet satışına başlanacaktır. Yılbaşı piyangosunun en büyük ikramiyesi bu sene 500.000 liradır. Bundan başka 200.000 liralık, 100.000 liralık, 50.000 liralık üç mükâfat ile 100.000, 50.000, 30.000, 20.000 15.000, 10.000 gibi altı büyük ikramiye vardır. Bilet miktarı bu sene 25.000 dir. İsabet ihtimali geçen seneye nazaran bir misli artmıştır.

DEHRî Efendi Nasıl Görüyor?

— Dehri Efendi.. Şu Alman Başvekili Hitlere dikkat ediyor musun?..

. . . Mütemadiyen bağırıp çağırıyor.

. . . Silâh istiyor, müstemleke istiyor...

. . . Danziği... Avusturyayı istiyor..

. . . Sen buna ne rersin?..

Dehri Ef. — Ağlamıyan çocuğa meme vermediklerini biliyor da onun için bağırıyor derim.

Ismet Pş. Zonguldaktaki tetkikleri

Başmakaleden Devam

İsmet Paşa gibi büyük bir hükûmet reisinin elbise değiştirmek gıbı hıç bir ihtiyatı tedbir almaksızın bacadan içeriye girişını görmek bır gazetecı ıçın cazıbelı bır şeydi. Onun için küçük bir mikyasta bir demiryolu tünelinin methalini andıran bacadan içeriye derhal ben de daldım.

Bacanın ağzından ilk girdiğim zaman benden önde yürüyenlerin ellerindeki karpit lâmbasından istifade ediyordum. Benden üç dört adım ileride olan bu lâmbaların arkaya doğru saçtığı çok zayıf ışığın yardımiyle gidebiliyordum. Fakat bacanın karanlıkları içinde biraz ileriledikten sonra etrafımı göremez oldum. Bacanın zemini duvarlardan sızan, madenin iç taraflarından gelen sularla tamamen çamurlaşmış bir halde idi. Bu çamurlardan kurtulmak için madenin içinden kömürleri çıkaracak arabaların rayları üzerine basmak mecburiyeti vardı. Fakat ıslak rayların üzerine basarak yürümek için de düşmek tehlikesini göze almak lâzım geliyordu. Buna bir de karanlık inzimam edince tabiî müşkülâtın derecesi daha ziyade artıyordu.

Bunun için biraz bekledim. Arkadan gelen bir ameleden bir karpit lâmbası da ben aldım. Ondan sonra gene yoluma devam etmeğe başladım. Bu suretle beş yüz metre kadar ilerilemiştim. Fakat Başvekil Paşa ile Celâl Bey ve yanlarındaki kılâvuzlar artık çoktan kaybolmuşlardı.

Arada sırada ayaklarım bir su cereyanının içine giriyor, pis sular topuklarıma kadar çıkıyordu. Bacanın tavanından sızan sular da şapkamı ve elbiselerimi ıslatıyordu. Ben gene yürümekte ısrar ediyordum. Önümde giden kafileye yetişmek istiyordum.

Lâkin yirmi beş dakıka kadar karanlık yeraltı yolunda gittiğim halde gene buna muvaffak olamadım. Fazla olarak bu karanlık yolun yirmi beş dakıka sonra sağa ve sola olmak üzere ikiye ayrıldığını gördüm.

Acaba önden gidenler sağa mı, yoksa sula mı sapmışlardı? Burası nı anlamak mümkün değildi. Diğer taraftan benim biraz arkamdan gelen Nurullah Esat Beyle diğer bazıları da görünmez olmuşlar, daha doğrusu geriye dönmüşlerdi. Böyle bir vazıyette iki yoldan birini tercih ederek ilerlemekten ise ben de geriye dönmeğe karar verdim. Gene aynı müşkülâtlar içinde bacanın ağzına geldim.

Bir müddet bekledikten sonra Paşa ile Celâl Bey de tekrar bacanın ağzına döndüler. Bu hakikaten heyecanlı bir manzaraydı. Zavallı İsmet Paşa kan ter içinde kalmıştı. Ocağın methaline yığın halinde toplanmış olan amele kafileleri içeriden bu suretle Paşanın çıkışını görünce çılgın bir alkış koptu. "Yaşasın Paşamız!„ sesleri etraftaki dağları, taşları çınlattı.

Ereğliye vardığımızdan itibaren, bütün seyahat devam ettiği müddetçe halkın Başvekil Paşa hakkında gösterdiği samimî tezahurat pek coşkun idi.

Meselâ Ereğliye vapurun sabahleyin erken varacağını haber alan çoluk, çocuk, genç ve ihtiyar herkes daha horoz ötmeden sahillere dökülmüş. Dört beş saat ayakta beklemişler. Kendisini her tarafta sevinçle ve alkışlarla karşıladılar. Aynı hal Zonguldakta ve her tarafta mütemadiyen tekerrür etti.

Bununla beraber diyebilirim ki bu maden amelesi tarafından alkışlanma hadisesi daha manalı bir şeydi. Bütün hayatlarını karanlık mahkûmları gibi yer altında kazma vurmakla geçiren bu insanlar İsmet Paşanın ta Ankaradan kalkarak buraya kadar gelmiş olduğunu ve maden ocağının en karanlık köşelerine kadar girdiğini görünce büyük heyecan duymuşlardı ve hissettikleri bu heyecanı çoşkun tezahuratlarile göstericyorlardı.

Paşa ocaktan çıktıktan sonra aldığım malûmat beni hem müteselli, hem de müteessir etti. Meğer Başvekil Paşa ile Celâl Bey kömür çıkarılan yere vardıkları zaman gündüz amelesinin işlerini bıraktıkları, gece amelesinin henüz işe başlamadıkları bir saate tesadüf ediyormuş. Onun için ertesi günü tekrar diğer bir bacaya girmeğe karar verilmiş. İşte bunun için ertesi günü tekrar ocağa girebileceğimi düşünerek müteselli oldum. Bu suretle geri dönmekle kaybettiğim tetkık fırsatını yeniden elde etmiş olacaktım.

Beni müteessir eden hadiseye gelince, bu da Başvekâlet kalemi mahsus müdürü Vedit Beyin ocak içerisinde bir kaza geçirmiş olmasıydı. Meğer bacaya benden önce girmiş olan Vedit Beyin basına benim korktuğum şey gelmiş: Karanlıkta ayağı kayarak duvara çarpmış ve zavallı başından yaralanmış!

Mehmet Asım

GÜNÜN HABERLERİ

Hasan Nafiz Beyin sıhhati düzeliyor

Evelkı akşam anî bir sinir buhranına kapılarak evinin taraçasından sağa sola ateş eden eczacı Hasan Nafiz Bey otomobille götürüldüğü tıbbı adlî müessesesinde evelki geceyi geçirmiş ve dün sabah tagene otomobille Bakırköydeki akıl ve asabî hastalıklar hastanesine götürülmüştür.

16 numaralı koğuşa yatırılan Hasan Nafiz Beyin sıhhatinde akşama doğru kısmen salâh görülmüştür. Kendisi iyileşinciye kadar müessesede kalacaktır.

Rumeli kavağında bir hadise

Evelki gün saat 18,5 da Rumeli Kavağı civarında Movromoloz mevkiindekı Ahmet Sudi Beyin çiftliğine ait ormandan dört beygir yükü odun çalarak kaçmakta olan Sarıyerli Osman, İhsan, Ali ve Mustafa ile korucu Necmi arasında bir kavga çıkmıştır. Bunun neticesinde hırsızların tecavüzlerinden başka türlü kurtulamıyacağını anlıyan korucu Necmi elindeki çifte ile Osmanı bacağından yaralamıştır. Yaralı Osman Beyoğlu Zükür hastanesine yatırılmış ve carih Necmi, hırsızlardan Ali, İhsan ve Mustafa tevkif edilerek müddeiumumîliğe gönderilmiştir.

Nüfusumuz artıyor

Yapılan bir tetkik nüfusumuzun on sene içinde 2,109,934 kişi arttığını göstermektedir. Doğum yüzünden artış miktarı her yıl başına vasatî olarak 110 bin nüfustur.

Davadan çıkan dava!

Muhakeme safhalarının neşri davası

"Son Posta„ nın muhakemesine dün başlandı. Müddei umumiye göre, yasak kararına uygun hareket edilmemiş ...

Bir müddet evel Boğaziçinde bir otelde Mehlika Hanımı öldürdüğü için İstanbul ağır ceza mahkemesine verilen Arif Ef. nin muhakemesine ait safhaların gazetelere geçmesi, mahkeme kararıyle yasak edildiği halde "Son Posta„ gazetesinin bu yasak kararı hilâfına hareket ettiği iddiasiyle açılan dava, Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesine verilmiş, hakim Reşit Bey, bu davayı ceza mahkemesinin salâhiyeti dairesinde görerek, dosyayı müddeiumumîliğe göndermişti.

Bu muhakemeye dün öğleden sonra İstanbul birinci ceza mahkemesinde başlanmıştır.

Gazetenin sahibi Ali Ekrem ve neşriyat müdürü Halil Lûtfi Beyler, mahekemede hazır bulunmuşlar, gazetede çıkan kısmın, polis tahkikatı sırasında gazete sütunlarına geçen tafsilâtın bir hulâsasından ve bir de muhakemeye başlandığına kısaca işaretten ibaret olduğunu, yasak kararı verildikten sonraki safhanın yazılmadığını, dolayısıyle mahkeme kararı hilâfına bir harekette bulunulmadığını anlatmışlardır.

Ağır ceza mahkemesinin yasak kararına ait zabıt hulâsası okunmuş, müddeiumumî muavini Feridun Bey, mütaleasını bildirmek üzere dosyayı gözden geçirmek için yirmi dakika mühlet istemiştir.

Celseye ara verilmiş, celse tekrar açılınca, reis Vasıf Bey, zabıt kâtibine gazetede çıkan bu hususlaki yazının okunmasını söylemiş, bu yazı okunduktan sonra, müddeiumumîliğin mütaleasını sormuştur.

Muavin Feridun Bey şöyle demiştir:

— Ağır cezaca müttehiz ve muhakeme safahatının gazetelerde neşrinin menine mütedair karara muhalif olarak, muhakeme safahatından bir kısmının gazetede neşredildiği, huzuru mahkemede okunan ve dosya meyanında mevcut bulunan gazete münderecatiyle anlaşılmaktadır.

Her ne kadar kendileri karardan sonraki muhakeme safhalarını neşretmediklerini müdafaa yolunda ileri sürmekte iseler de, bu müdafaa, muhakeme safahatının neşrinin memnuiyetine mütedair kararın vuzuh ve sarahati karşısında kabule değer görülemez.

Mahkemece müttehiz karar hilâfına duruşmanın bir kısmını gazetelerinde neşrettikleri sabit olmaktadır. Dolayısıyle kendileri -- nin hareketi ceza usulünün 377 inci maddesinin dördüncü fıkrasına uyar. Cezalandırılmalarını isterim.

Ali Ekrem ve Halil Lûtfi Beyler, müdafaalarını tekrarla, okunan karar hulâsasının vazıyet hakkında kâfi bir fikir verecek şekilde olmadığına işaret ve [illegible] celsesine ait bütün zaptın tetkiki lüzumunda ısrar etmişlerdir.

Müddeiumumî muavini, buna lüzum olmadığı mütaleasında bulunmuş, reis Hasan Vasıf, aza Tahir ve Murat Beyler, kısa bir müzakerede bulunmuşlardır. Neticede zaptın tamamiyle tetkiki icap ettiğini ekseriyetle kararlaştırmışlar, ağır ceza mahkemesinden zaptın getirtilmesi için muhakeme 25 teşrinisani saat on dörde bırakılmıştır.

Hilâliahmerin talebeye yardımı

Her sene Hilâliahmer umumî merkezince İstanbul merkezine fakir ilk mektep çocuklarının iaşesine sarfedilmek üzere verilen 18 bin lira bu sene yedi bin liraya indirilmiştir. Bu vazıyet hilâliahmer İstanbul merkezinde evelki gün bir toplantıyı icap ettirmiştir.

Ali Paşanın riyaset ettiği bu toplantıda hilâliahmerin İstanbul kaza ve nahiyelerinin bütün mümessilleri hazır bulunmuştur. Çocuk adedinin tahsis edilen para nisbetine indirilmesiyle, gıdadan kesilerek aynı çocuk adedinin muhafazası etrafında cereyan eden münakaşalarda gıda kıymetinden kesilmesi takarrür etmiştir. Bunun üzerine Eyüp nahiyesi mümessilleri bir çocuğun bir öğünde üç kuruşla doyurulabileceğini iddia ederek hazırladıkları bir formülü mevzuu bahsetmişlerdir. Bu formül etrafında yapılan müzakerelerden sonra bir çocuğun dört kuruşla doyurulabileceğine karar verilmiştir. Bununla beraber eldeki para bu ders senesi içinde ancak iki bin çocuğun iaşe masrafına tekabül edebilecektir. Halbuki geçen seneler de bu adet dört bine varıyordu. Hepsi de pek ziyade fakir bulunan bu çocuklardan bir kısmının aç kalmasına hiç bir mümessil rıza göstermemiştir. Bunun üzerine umumî merkeze derhal müracaat edilerek tahsisatın her seneki miktarına iblâğ edilmesinin istenmesine karar verilmiştir.

Edirnenin Kurtuluş bayramı

25 teşrinisani Edirnenin kurtuluş bayramına tesadüf etmektedir. Bu münasebetle İstanbuldaki Edirneliler şehrimiz Halkevinde bir müsamere vereceklerdir. Müsamerede muhtelif kimseler tarafından nutuklar söylenecektir.

Aynı zamanda Edirnenin kurtuluş bayramında bulunmak üzere şehrimizden bir heyet Edirneye gidecektir.

Kurtarılan vapur

Dört gün evel Yeşilköy feneri önünde Mariapoldan İtalyada giderken sis yüzünden karaya oturarak 4.000 ton kömür yüklü Yunan bandıralı Katara vapuru, Türk gemi kurtarma şirketinin Lânina tahlisiyesi tarafından dün kurtarılmıştır.

Gelenler, gidenler

Fon Dergolç Paşa namına Bağdatta dikilen abidenin açılma merasiminde bulunmak üzere Bağdada gitmiş olan Alman cenerallerinden Von Cchler Paşa şehrimize gelmiştir. Buradan Almanya ya gidecektir.

§ Adliye müfettişlerinden Kâzım Bey, İstanbula gelmiştir.

§ Brezilya hükûmeti taarfında Balkanlarda iktısadî tetkikler yapmağa memur edilen Brezilyanın Liverpul baş konsolosu M. Luiz Farre Yenişehirden şehrimize gelmiştir.

Posta işleri

Beyoğlu postahanelerinde son bah akşam hâsıl olan kalabalık gişelerin kifayetsızlığı hakkında posta başmüdürü Hüsnü bey şu cevabı vermiştir:

— Beyoğlu postahanelerinde sıkışık vaziyet ötedenberi bizim de nazarı dikkatimizi celbetmekte olduğundan buna göre tedbirler almaktayız. Beyoğlunda iki posta merkezini birleştiriyoruz. Galata saray merkezinde birleşen bu postahaneler asrî bir şekilde hem halk, hem de memurlar için çok bir şekilde tertip edilmektedir. Bu vaziyette artık müşkülât ve şikâyete mahal kalmıyacaktır.„

Mahalle bekçileri

Mahalle bekçilerinden okuryazar olmıyanların vazifelerine nihayet verilmesi hakkındaki kararın tatbikına başlanmıştır.

Bundan başka İstanbulun bazı köşe bucak mahallelerinde bekçilerin vazifelerinde ihmalleri görüldüğünden bu bekçilerin de vazifelerine nihayet verilecektir. Fatih kazası içinde iki mahalle bekçisinin işlerine nihayet verilmiştir.

Varna Türkleri

Romanyadan hicret etmekte olan ırktaşlarımızı getirecek olan Samsun vapuru Köstenceden bugün hareket edecektir. Miktarları beş yüze varan Romanya Türklerinin yarın şehrimize gelmeleri beklenmektedir.

Şişli Terakki lisesinde Ping pong

Nişantaşında Şişli Terakki lisesinden: Mektebimizde Terakki oymağı bir ping — pong turnuvası tertip etmiştir. İştirak etmek isteyen bilumum arkadaşların 5/12/933 tarihine kadar oymağımıza müracaat etmeleri rica olunur. Birinciye: Kupa, ikinciye Madalya verilecektir.

Kâzım Ziya Beyin vefatı münasebetile

İstanbul millî sanayi birliğinden:

Kıymetli arkadaşımız Kâzım Ziya Bey vefat etmiştir. Kendisine son vazifei hürmeti ifa etmek üzere sanayici arkadaşların bu günkü salı günü saat 10 da Cerrahpaşa hastanesinde bulunmaları rica olunur.

Bulgar ve Yugoslav Kralları konuşması

Zagrep, 19 — Bulgar ve Yugoslav kıallarının mülâkatı gelecek ay nihayetinde olacaktır. Bulgar kral ve kraliçesi resmen Yugoslavya ailei kraliyesini ziyaret edeceklerdir.

Her iki memleket hükümdarlarının ziyaretlerinden biraz sonra Bulgar papasları da Yugoslavyaya gideceklerdir.

Vakıt'ın edebî tefrikası

No. 7

Kamelyalı Kadın

Yazan
Alexandre Dumas fils

Terceme eden
Selâmi Izzet

M. Düval fevkalâde heyecanlıydı, heyecanını da saklamağa lüzum görmüyordu. Gözleri yaşararak, sesi titriyerek dedi ki:

— Ziyaretimi, kılığımı mazur görmenizi rica ederim Mösyö. Gençler birbirlerinden çekinmezler. Sizi bugün muhakkak görmek istiyordum. Otele bile gitmedim, eşyalarımı gönderdim ve buraya koştum. Erken olmasına rağmen, sizi bulamıyacağımdan korkuyordum.

M. Düvala ocağın yanında yer gösterdim. Oturdu, cebinde mendilini çıkardı, bir müddet yüzünü kapadı.

Hazin hazin içini çekerek:

— Bu saatte, bu kıyafette gelen ve ağlıyan bu ziyaretçinin sizden ne istediğini anlıyamazsınız.

Sizden bir şey istirham etmeğe geldim.

— Söyleyiniz efendim, sizi dinliyorum.

— Margörit Gotyenin eşyaları satılırken orada idiniz değil mi?

Bu sözlerden sonra, alt etmeye muvaffak olduğu heyecanı çok defa daha fazla kuvvetlendi ve elleri gözlerine götürmek mecburiyetinde kaldı.

— Gülüncüm değil mi?. Bunu da mazur görünüz, beni dinlemek için gösterdiğiniz sabrı ömrüm oldukça unutmıyacağım.

— Eğer teessürünüzü hafifletmek için elimden geleceğe benziyen bir şey varsa, söyleyiniz, yapayım, her hade size bir hizmet edebilirsem kendimi bahtiyar addedeceğim.

M. Duvalın cana yakın bir teessürü vardı, ona hoş görünmek istiyordum.

Dedi ki:

— Siz bir şey satın aldınız mı?

— Evet, bir kitap aldım.

— Manon Lesko mu?.

— Evet.

— Kitap hâlâ sizde mi?.

— Yatak odamda.

Arman Duval derin bir nefes aldı, ağır bir yükten kurtulmuş gibi rahatladı ve bu kitabı alıkoymakla kendısıne hizmete başlamışım gibi teşekkür etti.

Kalktım, odama gidip kitabı getirdim, verdim.

Kitabın birinci sayıfasına baktı, içini karıştırdı:

— Tamam, dedi, bu.

Sayıfalara iki büyük yaş düştü. Başını kaldırdı, artık ağladığını, daha da ağlıyacağını saklamıya lüzum görmeden sordu:

— Bu kitaba büyük bir ehemmiyet veriyor musunuz?.

— Neden sordunuz?.

— Kitabı bana satmanızı rica edecektim.

Bunun üzerine:

— Merakımı mazur görünüz, dedim, bu kitabı Margörite veren sizsiniz değil mi?.

— Evet, benim.

— Bu kitap sizindir, alınız, size iade edebildiğim için bahtiyarım.

M. Duval tereddüt etti:

— Parasını vereyim.

— Müsaade ediniz de hediye edeyim.

Öyle bir satışta, bu kitaba verilen paranın sözü olmaz; kaça aldığımı da unuttum gitti.

— Yüz franga aldınız.

Bozuldum:

— Sahi, dedim, nereden biliyorsunuz?.

— Satışta bulunmak üzere buraya geldim, fakat bir gün sonra yetiştim. Ondan bir hatıra almak istiyordum. Hemen müzayede memuruna gittim, satılan eşyaların listesını görmek müsaadesini istedim. Bu kitabı sizin aldığınızı gördüm ve sizden kitabı geri istemeye karar verdim. Filvaki böyle bir para verişinizden, bu kitapta bir hatıranız olması ihtimali de hatırıma geldi.

Bunu söylerken, Arman, benim de Margöriti, kendısı gıbı tanıdığımı söylemek istiyordu.

Kendisini temin ettim:

— Matmazel Gotyeyi şahsen tanırım. Ölümü bende, güzel bir kadına tesadüf etmekle zevk duyan genç bir erkeğin üzerinde yapacağı tesiri yaptı. Satılan eşyaları arasından bir şey satın almak istedim, inat ettim, bu kitabı arttırdım; neden yaptığımı bilmiyorum, bu kitabı almama mâni olmak istiyen ve üzerine düşen birini kızdırmak için olacak. Tekrar ediyorum, bu kitap sizindir. Ve bunu benden benim müzayede memurumdan aldığım gibi almayın, bu kitap teşerrüfümüze ve daha samimî görüşebilmemize vesile olsun.

Arman elimi sıktı:

— Kabul ediyorum, dedi, teşekkür ederim, size ömrüm oldukça minnettar kalacağım.

Armanla, Margörite dair konuşmak istiyordum. Kitabın ithafı, kalkıp Parise gelmesi, bu kitabı ele geçirmek istemesi merakımı tahrik etmıştı. Fakat bir şey soracak olursam, sırf üstüme vazife olmıyan şeylere karışmak için, kitabı hediye etmiş mevkiine düşecektim.

Galiba arzumu hissetti, dedi ki:

— Bu kitabı okudunuz mu?

— Okudum.

— Yazdığım iki satıra ne dersiniz?.

— Kitabı hediye ettığınız kadın, sizin nazarımızda, aynı cins kadınlar fasilesinden değildi, çünkü yazdığınız şeyi alelâde bir iltifat telâkki etmedim.

— Hakkınız var. O kadın melekti.

Bakınız, şu mektubu okuyunuz.

Tekrar tekrar okunmuşa benziyen bir kâğıt uzattı.

Açtım, şunlar yazılıydı:

"Azizim Arman,

"Mektubunuzu aldım, değişmemişsin, gene iyi adamsın. Allaha şükrettim. Evet canım, hastayım, affetmiyen bir hastalığa yakalandım. Bana gösterdığın alâka ıstırabımı çok hafifletti.

(Devamı var)

Kongreler

Sağır ve dilsizler cemiyetinden:

Cemiyetimizin 24/11/933 cuma günü saat (14) te senelik kongresi yapılacaktır. Cemiyetimize mensup olup ta İstanbulda bulunan azalarımızın behemehal gelmeleri rica olunur.

UMUMI HARPTE

Teşkilâtı Mahsusa

VAKIT'ın yeni Tefrikası : 19

Yazan: A. MiL

Vasil tevkif olunursa Beyazıt, hem ilâçsız hem doktorsuz kalacaktı

Beyazıtta oturan Rus konsolosunun bir kavası vardı ki bu adam son zamanlarda ortalığı karıştırmaya ve ahali arasında tahrikât yapmak hususunda Ruslar hesabına epeyce yararlık gösteriyordu. Vazıyetin fenalaşmakta olduğunu ve harp zuhur edeceğini anlayınca bu kavas yakayı kurtaramıyacağını anlıyarak Beyazıttan bir gece firar etmeye muvaffak olmuştu. Fakat firarı vakıt ve zamanında haber alınarak Necati beyin maiyetine tahsis edilen süvariler derhal takibine çıkarılmıştı. Sabahleyin Necati bey dahi süvarilerın gittiği istikamette kavası kovalamıya başlamış ve süvarilerine yetişmişti. Süvariler daha Necati Bey gelmeden kavas (Kazlikaya) veya hut (Kızılkaya) da yakalamaya muvaffak olduklarından mesele bu suretle halledilmiş oluyordu. Kavasın tevkifinden sonra akıbeti meçhuldür. Onun hakkında verilen raporda merkumun üç mutemet atlıya terfikan vesikasıyle (Bargiri) ye gönedrildiği yazılı bulunuyordu.

Teşkilâtı mahsusanın Beyazıt kolu bir taraftan böyle mütemadî casuslar istihdam etmek suretiyle Rusların vazıyetini ve ahalisinin ahvali ruhiyesını anlamıya ve hafi çeteler teşkil ederek bunların gi - recekleri mıntakaları tayin etmeye çalışırken diğer taraftan da İran hududu arazısının krokilerini al - dırtarak bunların suretlerını tebyiz ettirip postayla Erzuruma yollu - yorlardı. Burada dahi, her tarafta olduğu gibi hissedilen nevakıs, parayla silâhtı.

Beyazıt mutasarrıfının himmeti ile orada bir de Hilâliahmer heyeti teşkıl edılerek ellı yataklı bir hastane açılmıştı. Fakat bu hastane - nin doktoru yoktu. Beyazıtta hem eczacılık, hem de doktorluk yapan Vasil ismindeki bir rum (Karakilise) ahzıasker şubesi tarafından firarî diye takip olunuyordu. Vasil tevkif edilerek başka bir mahalle sevkedilseydı bütün Beyazıt ilâç - sız ve doktorsuz kalacaktı. Onun için üçüncü ordu kumandanlığına müracaat edilerek bu Vasilin Beyazıt seyyar jandarma alayında istihdamına emir alınmıştı.

Her tarafta olduğu gibi Beyazıtta dahi hapishanede mevkuf bulunup nüfuz ve cesaretlerinden hakkıyle istifade edilecek ve ötedenberi Rus havalisinin her cihetine vukuf peyda eylemelerinden dolayı matlup derecelerde hizmetleri görülecek olan mücrimlerin tahliyesi temin edilerek bunların teşkil edilmekte olan çetelerin başına getirilmeleri takarrür eylemişti.

Beyazıt mutasarrıfı olan Nedim beyin bu husus ıçın Erzurumdan çektiği şifreli bir telgrafnamede deniliyordu ki:

"Çete teşkılâtında istihdamları halinde cesaret ve nüfuzlarından bihakkın istifade olunacak ve indelicap düşman üzerine saldırarak çarpıştırılacak ve öteden beri Rus İran havalisinde kaçakçılık ederek havalii mezkûrenin her cıhetını karış karış bilmelerinden dolayı matlup derecelerde hizmetleri görülecek olan meşhur (Derbo) ve Abdülkuddus ile vadii firarda bulunan (Kurtho) ve Keskübanlı ağa çete rüesası tayin olunarak bunların maiyetlerine mahpusinden (Aptullah Pazik) ve (Musa Hudo) ve Mehmet ağa ve (Öskâni) ve (Hasan Paltik) ve (Bro) ve (Memi) ve Mamoy Keleş ve Halit Mamo ve Ahmet Beki, Halit ve Mustafa Tosun Brodin ve firarîlerden Avni verilirse bunlardan teşkil olunacak çetelerde şiddetli yararlıklar, büyük fedakârlıklar memul olmakla mazharı af olmalarına delâlet buyrulması...,,

(Devamı var)

MEMLEKET HABERLERI

İzmirde feci bir tramvay kazası

İzmir, 20 (Hususî) — Evvelki sabah Salhane ile Karataş arasında feci bir tramvay kazası olmuş ve Seyfi Ef. isminde bir genç başı tekerlekler arasında sıkışmak suretile ölmüştür.

Kaza 9 numaralı tramvay arabası geçerken Seyfi Efendinin çok hızlı giden tramvay arabasına binmek istemesinden ileri gelmiştir. Ölen Seyf Ef. bekâr ve yirmi ıkı yaşında Abdullah Ef. isminde birisinin oğludur. Annesi ecnebi bir kadındır. İzmirde kımsesi yoktur. Kordonda komisyoncu Kemal Beyin kâtibidir.

Seyfi Ef. tramvayın çok hızlı ilerlediğini görmesine rağmen ona atlamak istemiş ve birinci mevki arabanın demirini tutmağa teşebbüs etmiştir.

O sırada eli kaymış ve tutunamamış, ikinci mevki arabanın ön sahanlığına atlamak istemiş, sol elile bir yere tutunabilmiş ise de sağ elile tutunamamış ve vücudu aşağıya sarkmıştır. Tramvay bu vazıyette kendisini sürüklemeğe başlamıştır. O sırada birinci mevki arabadaki biletçi tehlikeli vazıyet görmüş ve tehlike işareti vermiş, vatman da derhal firenleri sıkıştırmıştır.

Tramvay raylar üzerinde altı metre kadar kaydıktan sonra durmuştur. O sırada Seyfi Ef., tekerleklerin arasına girmiş, başı tekerleklere ve demire çarpmış, yaralanmıştır.

Derhal etraftan koşanlar kendisini raylar üzerinde bulmuş ve başından kanlar aktığını görmüşlerdir. O sırada henüz yaşadığı nabzından anlaşılan Seyfi Ef. iki dakıka sonra ölmüş ve kafası beş dakıka içinde şişmiş, kocaman bir şekil almıştır.

Bucada feci bir cinayet

İzmir (Hususî) — Cuma günü gecesi Bucada Cami caddesinde bir münakaşa sonunda bir kişi ölmüş, bir kişi de yaralanmıştı. Katil, fırıncı Recep usta namında biridir, vaka şöyle olmuştur:

Bucada Cami caddesinde bakkallık eden Bosnalı Mehmet ve Hamza Efendilerin iki bakkal dükkânı vardır. Bunların yanında Boşnak Recep ustanın da fırını bulunmaktadır.

Recep ustanın kain biraderi, bundan bir müddet evvel bakkal Mehmet Efendinin akrabası olan bir kızla evlenmişti. Aile geçimsizliği yüzünden kız; kocasının evinden kaçmıştır.

Recep usta, cuma günü Kızılçullu koşu meydanında yapılan at koşularını seyretmiş ve rakı içerek kendisine malik olamıyacak derecede sarhoş olmuştur. O vaziyette gece saat 20,30 da bakkal Hamza Efendinin dükkânına gitmiş ve:

— Git, bakkal Mehmet Efendiye söyle, kainbiraderimin karısını eve göndersin.

Demiştir. Bunun üzerine Hamza Ef., Mehmet Efendiyi çağırmış ve akrabası olan kızı, kocasının yanına göndermesini söylemiştir. Mehmet Ef. buna cevap olarak:

— Bu mesele beni alâkadar etmez. Hem de şimdi halledilemez. Yarın hallederiz.

Demiştir. Gündüz içtiği fazla rakının tesirile kafası bulutlanan Recep usta, Hamza ve Mehmet Efendilere küfrederek tabancasını çekmiş ve:

— Öyleyse alın payınızı.

Diyerek evvelâ Hamza Efendiye iki el ateş etmiştir. Hamza Efendi, her iki ayağından yaralanarak yere düşmüştür.

Bunu gören Recep usta tabancasını Mehmet Efendiye çevirmiş ve o sırada kaçmakta olan Mehmet Efendiye dört el atmıştır. Mermilerden ikisi arkasından girmiş ve kalbinde kalmış, birısı de sağ kasığına saplanmış, dördüncü kurşun mesaneyi delip geçmiştir. Mehmet Ef., derhal ölmüştür.

Katil, bu kanlı cinayeti işledikten sonra Buca civarındaki dağlara kaçmıştır.

Hadise tahkikatına müddeiumumî muavini Âli Bey vazıyet etmiştir.

Bir kamyon köprüden dereye yuvarlandı

İzmir — Ayvalığa giden kamyon Yedikoyunlar köprüsünden geçerken dereye yuvarlanmış, şoför ve beş yolcu ağır surette yaralanmışlardır. Yaralılar Balıkesir hastanesine yatırılmıştır.

Tulûat san'atı ölüyor mu?

Birinci sınıf artistin bir gecelik ücreti 125 Kuruş!

Tulûatcılar, Belediye tarafından organize edilmelerini istiyorlar

Zaman zaman onların da sesini duyarız: Tulûatçılar sürünüyor, tulûat san'atı, her gün biraz daha ölüyor.. Bu feryat, ta içten gelen, zehir zemberek dolu bir haykırıştır. Fakat, çok kere, tiyatro kapılarını dolduran hınca hınç kalabalık, bu içten gelen feryadın samimiyetinde bizi şüpheye düşürür.. Tulûat san'atı gerçekten ölüme mi mahkûmdur?.

Niçin?. Tulûatçı san'atkâr, eğer sürünüyorsa, bunun sebebi nedir? Şurada kısaca hatırlatalım ki, bazan garip bir düşünceyle kendilerini "San'at,, çerçevesi dışında bıraktığımız bu adamların bir de cemiyetleri vardır: "Tulûatçılar cemiyeti.,, İşte, tulûatçılarımızın dertlerini bizzat ağızlarından dinlemeyi düşününce, ilk işimiz bu cemiyeti aramak oldu. Cemiyeti Nuruosmaniyede Halk apartımanında bulduk. Bulduk, fakat kapısında koskoca bir kilit asılı olduğu halde..

Bir tesadüf bizi cemiyet idare heyetinden bir zatla karşılaştırdı. Tulûat san'atının eski bir emektarı olan ve cemiyetin de mes'ul muhasipliğini yapan artist Halit bey, evvelâ yana yakıla, cemiyet kapısındaki koskoca kilidin sebebini anlattı:

... Efendim, cemiyet bir haylı müddet evvel Halk apartımanında aylığı 15 liraya bir daire kiralamıştı. Her ay on beş lira ne yapıp yapılıyor, bulunup buluşturuluyor, apartıman sahibine tıkır tıkır tediye olunuyormuş... Nihayet geçenlerde, hiçbir ay ufacık bir sekteye bile uğramıyan kira, üç gün gecikivermiş... Ve dördüncü gün cemiyetlerine gelen idare heyeti azaları, kapılarında, Nasrettin hoca türbesine yakışan, koskoca, boynu bükük bir kilit bulmuşlar.. Evvelâ zabıtaya, bilâhare mahkemeye müracaat edilmiş... İş hâlâ mahkemedeymiş..

Halit beye tulûat san'atkârlarının dertlerini öğrenmek istediğimizi söyledik.

— Dert bir değil, bin bir... Hangisini anlatayım?!

Dedi. Rasgele anlatmıya başladı:

— Şikâyetımızın en büyüğü hiç şüphesiz, dermeçatma tiyatro kumpanyaları yapıp Anadoluya çıkanlardandır.. Bu herifler yok yere san'atı lekeliyorlar, bizi kötülüyorlar... Yaptıkları iş şu: Sirkecide bir komisyoncuya müracaat etmek; artist istemek.. Komisyoncu da sahne artisti ne arar?. Garson diye gönderilen kadınlar bu defa sahne artisti diye angaje ediliyor.. Artık böyle bir kumpanyanın Anadolu halkı üzerinde bırakacağı tesiri bir düşünün.. San'atı öldüren bu adamları cemiyet men'e çalıştı. Muvaffak olamadı. Sonra, vilâyetlere tamimler yaptı: Cemiyetin hüviyet varakasını taşımıyan artistlerden mürekkep tiyatro heyetlerinin angaje edilmemesi, oynattırılmaması san'at namına rica edildi. Varakı mihri vefayı kim okur kim dinler.

Dertlerden ikincisine gelelim: Tulûatçılar muvaffak olamıyor! tulûatçılar seyirci bulamıyor! diyorlar. Doğrudur. Gerçekten tulûat kumpanyalarımız muvaffak olamıyorlar, adamakıllı seyirci de bulamıyorlar. Bunun sebebi meyadında: Sahnesiz, dekorsuz oyun muvaffak olur mu?. Biz çok kere biri ön, biri de Bozko denilen ormanlık veya ağaçlık gösteren iki perde arasında, daracık bir sinema şanosunda oynarız... Ekseriya bir "Salon ferme,, içersinde her şeyi tecessüm ettirmeye uğraşırız... Dekor iyi olursa, oyun temiz oynanırsa muvaffak olunur, istediğimiz şekilde seyirci de bulunur.. Kazanılır da... Bugün en çok kazandığını zannettiğiniz komik Naşit bey, Fahri bey, Dümbüllü İsmail efendi, hakikatte kazanmıyorlar, ancak geçiniyorlar..

Halit beyden, tulûat san'atkârlarının bugünkü kazançlarını da dinledik: Şimdi siz sanırsınız ki birinci sınıf artistın aylık kazancı 200 - 300, ikinci sınıfın kazancı 150 - 200, üçüncü sınıfın en az 100 liradır... Hakikat büsbütün başka ve fecidir: Birıncı sınıf tulûat artisti bugün için tam 125 kuruş alıyor. ıkıncı sınıf artist 100, üçüncü sınıf 75, figüran 50 kuruş...

"Artiste verilen para niçin bu kadar azdır?,, mı diyorsunuz? O halde Halit beyin yaptığı şu küçük hesaba lûtfen bir göz gezdırınız:

Bir gecenin hasılatı vasatî 80 liradır. (Buhran vardır. Sinemalar fiatlarını asgarî hadde indirmişlerdir. Sinemanın yanında seyırcı bulabilmek ıçın tiyatrolar da fiatlarını düşürmek zaruretinde kalmışlardır!) 80 lira hasılattan 22 lira vergî, 30 lira bina kirası, 15 lira reklâm ve saire masrafı ki, cem'an 67 lirayı düşünce geri 13 lira kalır. Kumpanya patronunun artistleri ne dağıttığı ve içinden kendi payını da ayırdığı, işte bu on üç liracıktır!.

Halit bey, cemıytem faaliyet programından da bahis açtı:

— Cemiyet, çalışamıyacak kadar ihtiyar olan artistlere, sakatlara, yardımı düşünmemiş değildir. Bugün aramızda K. Hasan efendi merhum zamanından kalma 65 lik Kemal efendi gibi, gene aynı yaşta Asım efendi, hayalî Saffet efendi gibi artistler yaşıyor. Bunlar için hayat gerçekten zor ve işkencelıdır. Şımdılık yapabildiğimiz, senede verdığımız dört müsamerenin gelırını bu ehemtar arkadaşlara hasretmekle kalıyor...

Bu gibi arkadaşlara daha geniş bir yardımda bulunmak için, çalışan san'atkârın kazanması lâzım. Halbuki, açık konuşalım, bu gün bin bir dert içinde çalışan san'atkârın öldürücü bir yorgunluk pahasına olan kazancı yarım yamalak karnını doyurabilecek kadardır.. Son söz: Tulûat san'atkârları da, Darülbedayi san'atkârları gibi belediye tarafından organize edilmelı; bir veya iki sahne etrafında toplanmalı. San'atın erbabı olmıyanlar çalışmaktan menedilmeli.

Ticarette:

Gül yağcılık

Hazırlanan bir rapora göre memleketimizin gül yağcılık sınıfı günden güne terakkî etmektedir.

Büyük muharebe başlangıcından evvel gül yağının bir miskalı yani bir buçuk dirhemi 60 — 100 kuruşa satılmaktayken gül yağcılığı çok para kazanan bir sanat halindeydi.

Bir dönüm gül bahçesi 20 altın lira kâr bırakıyordu.

Bu fazla kâr gül yağcılığa karşı fazla alâka uyandırmış ve bilhassa Isparta, Bursa, vilâyetlerinde gül yağcılık çok terakkî etmişti.

Umumî harpten sonra mühim müşterilerimizle temas kaybedildiği için ihracat azalmış, rakiplerimiz de kendileri gül yağcılığa ehemmiyet vererek (Türk malı) diye kendi mallarını sürmeğe başlamışlardır.

Gül yağı ihracatımız 1923 senesinde 37,672 liralık iken 1925 senesinde 170 bin liraya çıkmış ve bundan sonra tekrar ihracat düşmüştür. 1931 senesindeki ihracatımız 35 bin lira ve 1932 deki ihracatımız ise 25,940 liradır.

Beynelmilel Ticaret odalarına dahil olacağız

Türkiye ticaret odaları araların da bir heyet teşkil ederek beynelmilel ticaret odalarına dahil olmağa karar vermişlerdir. Bu hususlaki muamele bitirilmek üzeredir.

Kahveden nohuda!

(Baş tarafı 3 üncü sayıfada)

Tunç kahve değirmenleri, yahut büyük dibeklerde karşılıklı kahve döğenlerin elinde artık bir tozdur. Biraz vahşi, sinirleri tartaklıyan bir koku genzinizi yakar.

* * *

Ben bütün bunları düşünerek biraz çiğ kahve aldım, ve evime götürdüm. Kavurttum, çektirdim ve nihayet cezve ateşe sürüldü. Köpüklü, heybetli bir fincan önüme geldi..

Keşki dudaklarımı değdirmeseydim. Dudaklarımı değdirdim, biraz çektim... Fincanı sonuna kadar bitiremedim.

Ağzıma acaip bir tat geldi. Hoşuma gitmedi. Bıraktım...

Yeniden birkaç tecrübe.. Evde artık kahve içemiyorum. Fakat sokakta, matbaada, şurada, burada pek âlâ üç, dört, beş aşağı yukarı filcan sayısı ona kadar çıkıyor. Ve bizim evden başka yerdeki kahveler hoşuma gidiyor.

Çünkü ben senelerdir kahveyi nohut ve baklayla mübadele etmişim. Bende artık sadece kahvenin bir adı kalmış!.

Adı kalan kahvenin lezzeti muhakkak ki şu Yemeninkinden daha güzel! Kahvecilerimiz aklımızdan, irademizden evvel mideleri mizi yerlı malına alıştırdılar. Siz de dikkat edin. Sanırım ki bunu hissedeceksiniz.

Eeğr bir gün Türkiyede herkes kahve içiyor, fakat dışardan kahve girmiyor denirse hiçbirimiz hayret etmiyelim, ve Türkiye tarlalarında kahve ağacı aramıyalım.

Sadri Etem

Talebe birliği ve spor

Millî Türk Talebe Birliğinden:

1 — Birlik şapkası müsabakasına bir müddet daha devam edilecektir.

2 — Birlik kongre azası seçimine yakında başlanacaktır. Gün ve yeri ayrıca ilân edilecektir.

Ankaradan Gelişigüzel Mektuplar

Istanbul kadınlarını saran yeni heves!

Ankara, 18 ikinci teşrin 933

İstanbulda mühim meselelerle meşgulsünüz. Mekteplerınızden birisinde bir hoca hanım "Kızlar da asker olsunlar,, mı demiş, "Olacaklar,, mı demiş, ne de bütün muhbirleriniz, bütün mizah muharrirlerınız lâkırdı kıtlığında asmalar budamak kabîlinden bu sözü dile dolamışlar, bir teviye ondan bahsediyorlar; habire ona dair hikmet ve nükte yumurtluyorlar.

Darılmayın ama, kadınların askerlığı bahsı, sahiden eski modadan ayrılmamış gelinlik tazelerin topuklarına varan uzun saçları kadar uzadı. Eskiden anasının, babasının haberi olmadan kocaya varmaya kalkan kız, yahut güvey girmeye yeltenen delikanlı için "Kendi kendine gelin güvey oluyor!,, denirdi. Bu yolda yarı bir atalar sözü vardı. Şimdi on sekizini aşan tazenin de, delikanlının da böyle bir danışmaya ihtiyacı olmadığına göre bu atalar sözünü aruz vezni, arap ve acem terkipleri gibi piyasadan kapı dışarı edebılırız. Bunun yerine gelin de, "Kendi kendine asker oluyor,, diye yeni bir söz koyalım.

Gazetelerde mevzular tuhafiye mağazalarındaki çeşitler gibidir Birisinde bir fıkır, bir mütalea çıktı mı, mutlaka ötekinde, daha ötekisinde buna dair türlü türlü yazılar belirir. Biri "Evet!,, derse öteki "hayır!,, der, daha ötekisi "Bu meseleyi tetkik etmeden ne evet, ne hayır demek mümkün değıldır; hele durun da düşünelim!,, yollu bir başmakale yazar.

Gazete diline düşen her bahis gibi kadınların askerliği bahsı da böylece bir sütundan öteki sütuna, bir gazeteden öteki gazeteye yayıldı. Buraya gelen bütün İstanbul gazeteleri bundan bahsettiler. Hatta hâlâ bu "pelesenk,, bir kurt masalı, bir yılan hikâyesi ve "hâla o mektup,, nev'inden mizahçılara sermaye, fıkracılara mevzu olmakta devam ediyor.

Vakıa sizin bu harikulâde! Cazip mevzuunuz Ankarada da hiçbir akis yapmış değildir. Ne gazeteler, buna işe yarar bir mevzu gözü ile baktılar; ne sosyetelerde bunun dedidokusu oluyor. Ne kahvelerde bunun üzerinde mazmun savurup nükte yapıldı. Fakat ben, İstanbuldan daha yeni ayrılmış olmanın verdiği bir alâka ile bu mevzu üzerinde yazılan şeyleri başından sonuna kadar okumaktan kendimi alamadım.

Bir akşam, akşam yemeğinden sonra gazetelerde falân hanımın, filân hanımın bu çıt kırıldım, çıtır pıtır askerlik mevzuu üzerinde söylediklerini okudum. Her ne kadar bahis, okuyanlara heyecan verecek bir yolda yazılmış, okuyucularа sunulmuştu; lâkin buna rağmen uykum çabuk geldi.

Gözlerimi kaparken mutlaka bu mevzuu düşünmekten kendimi kurtaramamış olacağı mki o gece gördüğüm bir ruya, şu oldu:

Maarif Vekâletinin köşesinden Anafartalar caddesine sapıyordum. cadde kalabalıkça idi. Birdenbire kalabalık kaynaştı; başlar bir tarafa çevrildi. Fısıldamalar duydum. Herkes beklenmiyen bir hadisenin, akıllara hayret veren bir vakanın karşısında takındığımız şaşkınlıkla gözlerini bir noktaya dikmişti.

— Ne oluyor? Dye ben de o noktaya başımı çevirdim. Kalabalık hayret etmekte, şaşa kalmakta haklı idi. Gazi heykelinin altında gülle taşıyan köylü kadın heykeli canlanıyor, ses çıkarmağa, konuşmağa başlıyordu.

Kalabalığı yardım ve canlanan kadının yanına vardım. Kadın, bana tatlı bir Anadolu şivesiyle sordu:

— Son günlerde İstanbul gazeteleri en çok neden bahsediyor?

, — Kadınların asker olmasından! diye cevap verdim.

Köylü kadın, sırtındaki gülleyi düşürmemeğe dikkat ederek acı acı güldü:

— Ya, dedi, asker olmak istiyorlarmış ve bunu yeni bir fikir diye ortaya atıyorlarmış, öyle mi?

Neden biz gülle taşırken yanımıza gelmedilerdi?

Birdenbire yeniden heykelleşti ve ben uyandım.

Uyandığım zaman hayalim rumba oynıyan çelimsiz iskarpinlerin üzerine bir gülle yüklüyordu.

Kadın okuyucularınızın askerlik yaşı içinde bulunanlara sevgilerimi, onu aşmış olanlara da saygılarımı sunarım. Onları tabiat, zaten silâhlı yaratmıştır. Sulh zamanlarında bile onların ... süngüsü ve kirpik oklarıyle yaralananlar oluyor. Asker olup ta ne yapacaklar?

Ankara: Toplu iğne

Yugoslav murahhası memleketimizde Bulgar yok diyor

Balkan konferansına iştirak eden Yugoslavya murahhası Bulgarların iddia ettikleri gibi memleketlerinde Bulgar olmadığını ve Bulgarların millettaşları saydıkları adamların Sırp bulunduğunu söylemiştir. Ve Balkanlarda ecnebi entrikasından şikâyet etmiştir.

Yunan hariciye nazırının sözleri

Yunan hariciye nazırı M. Makasimos Balkan konferansından dönen heyetimizin Atinayı ziyareti esnasında bir arkadaşımıza beyanatta bulunmuş ve ezcümle şunları söylemiştir :

— Muhtelit mübadele komisyonu ile muhtelit hakem mahkemesinin lâğvına dair olan mukavele yakında Ankarada imzalanacaktır. Türk ve Yunan dostluğu yakın bir istikbalde Türkiye ile Yunanistan arasındaki hudutları hemen hemen kaldırmak imkânını verecektir.

Her iki hükûmetin gayesi budur. Yunanistan Balkanlarda esaslı bir sulhun teessüsü gayesindedir. Bulgarların Akdenizde bir mahreç istemeleri meselesinin halli için de Bulgarlar lehine azamî hüsnüniyet göstermiş, fakat Bulgar murahhasları Dedeağacın kendilerine verilmesini veya muhtariyet ilân edilmesi hususunda ısrar etmişlerdir. Bu talep bütün devletler murahhasları tarafından reddedilmiştir.

EĞLENCELİ YAZILAR

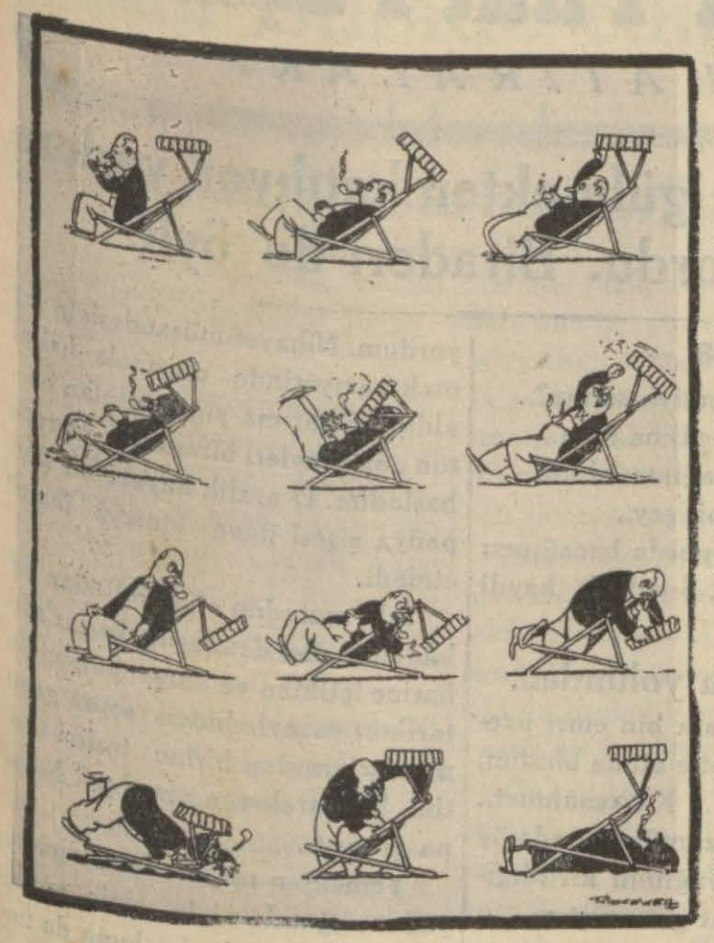

Şemsiyeli bâhçe koltuğu

Küçük Fıkralar

Kuvvetli bir ümit

Aylık yoklaması yapılıyordu:

— İsminiz?

— Ayşe Nazende.

— Kaç yaşındasınız?

— Yetmiş beş.

— Evli misiniz?

— Hayır, daha evli değilim.

Nezaket dersi

Taammüden katilden idama mahkûmdu. Sabah daha ortalık aydınlanmadan kapısına dikilen adliye erkânından o gün son günü olduğunu anlayınca hemen kalktı. Saçlarını taradı, tuvaletini yaptı ve siyaset meydanına götürüldü. Cellât kolundan tutup ta sehpanın altındaki iskemleyi göstererek:

— Çık bakalım!

Diyince kızdı; kaşlarını çatarak cellâda döndü:

— Biraz nezaket öğren. Lûtfen çıkar mısınız? Derler.

Çifti 25 Kuruş

Sofrada bir genç, bıldırcın kızartmasını yerken:

— Maşallah amca, dedi. Artık her gelişimde bıldırcın yiyorum. Bu ne avcılık böyle!...

Yengesi cevap verdi:

— Çarşıda çiftini 25 kuruşa bulduğu için amcan artık avdan eli boş dönmüyor.

Bir konferans

Konferans salonundan çıkan ahali içinde iki yaşlıca zat konuşuyordu:

— Doktorun sıhhat hakkındaki konferansı fevkalâde parlak oldu. Hele uyku bahsinin ne kadar müessir olduğunu şahsımda tecrübe ettim.

— Ne çabuk?

— Evet, hemen uyumuş, kalmışım.

— Kocan kendisini haksız yere mi kıskanıyor ?

— Hayır, artık haklı yere kıskanıyor.

Diş tecrübesi

Kadriye Hanım büyük bir mecliste çatmadığı, bahsederken aleyhinde bulunmadığı kimseyi bırakmamıştı. Kimisini çirkin, kimisini ahlâksız, kmisini dedikoducu buluyor, bütün vaktini dedikodu ile ve onun bunun zemmini yapmakla geçiriyordu.

Mecliste bulunan hanımlardan birisi yanındakine eğilerek:

— Kadriye Hanımın ağzındaki dişler takma mı?

Diye sordu. Öteki hanım cevap verdi:

— Evet ya... Hem de daha üç beş günlüktür.

— Onun için desenize... Onu bunu ısırarak yeni dişlerini tecrübe ediyor.

Fena bir gece

Pek şık ve adeta züppe bir hanımefendi himayei hayvanat cemiyetine âza kaydolunmuştu. Artık hayvanların himayesinden başka bir şey düşünmüyordu.

Bir gün arkadaşlarından biri:

— Dün gece, dedi. Tahtakurusu toplamaktan sabaha kadar uyuyamadık.

— Vah, vah... Desenize tahtakurusu nesli dün fena bir gece geçirdi.

Kadın ve yaş

Galip Bey nasılsa bir hanımefendiye, hem de üç hanımın yanında yaşını sormuştu. Bu gafletinin asla farkında olmıyan Galip Beye Hanımefendi:

— Otuz altı! Diye cevap verdi.

— Otuz altı mı? Hayret!.. Hiç tahmin etmek kabil değil.

Hanımefendi memnun ve mağrur:

— Çok naziksiniz Galip Bey!

— Evet, hakikaten hiç tahmin edilemez. Ben sizi en aşağı ellisinde sanıyordum.

Ağırlık bahsi

Büyük bir müsamere veriliyordu. Kalabalık o dereceye gelmişti ki bir masanın etrafında sekiz, on kişi, kadın erkek oturuyordu.

Dansedenler içinde birbirinin ayağına basmıyanlar nadirdi.

Kenarda altı kadın ve bir tek erkek bir masa etrafında toplanmışlardı. Erkek orta yaşlı, fakat biraz fazla sulu idi.

Kadınları birer birer kaldırıyor, başkalarile meşgul olmalarına meydan bırakmıyor, bundan dolayı nasılsa masasına topladığı altı kadının birden hiddetini celbediyordu.

Bir defasında yanı başındaki hanımefendiyi dansa davet edince güzel kadın nazikâne:

— Size ağırlık vermiyeyim efendim!...

Diye dansı reddetmek istedi. Fakat sulu zat:

— Bana hayatımda hiç bir kadın ağırlık vermemiştir.

Cevabını verince masanın öte tarafındaki genç bir çapkın kız hemen atıldı:

— Galiba beyefendi, yalnız zaif kadınlarla tanışmış...

Nasılsın oğlum?

Askerlerile sohpet etmekten hoşlanan bir Alman cenerali bir gün efrattan birine:

— "Nasılsın bakayım, oğlum?,, Diye hatırını soruyor. Nefer bunu işitince sevinçten gözleri parlıyor ve diyor ki:

— Ya, siz benim babamsınız öyle mi? Annem sizi yirmi iki senedir arıyor!,,

— Aynaya ne bakıyorsun? Bir niyetin mi var?

— Evet, doktor sinirlerimi kuvvetlendirmek için idman yapmamı söylemişti. Acaba kendim traş olayım mı diye düşünüyorum.

Bir netice

Yeni taşınmışlardı. Ali Naşat B. kendisini, zaaflarını, meziyetlerini anlatırken dedi ki:

— Bir halim vardır, ahmakça bir iş gördüm mü, hemen kendi kendime gülmeğe başlar, katılırım.

— O halde sizin ömrünüz gülmekle geçiyor demek.

Sıkı bir tenbih

Ahmet B. ve ailesi Avrupadaki seyahatlerinden geliyorlardı. Kendisi, karısı, bir de 6 yaşında çocukları Faik... Tam rıhtıma çıkacakları sırada eşyalarının gümrükte muayenesine başlandı. Bavullar birer birer gözden geçiriliyordu. Bu araştırmayı yakından seyreden ve bunu bir nevi saklambaç sanan Faik gümrük memurlarından birine güle rek:

— Ne arıyorsunuz orada?

Diye sordu. Gümrük memuru cevap vermedi. Fakat Faik:

— Eğer babamın sakladığı sigaraları arıyorsanız bulamazsınız.

Dedi. Gümrük memuru başını çevirdi:

— Neden?

— Eğer annemin sakladığı ipekli kumaşları arıyorsanız onları da bulamazsınız.

Gümrük memuru tam Faikin ağzından bu kaçak eşyanın nereye saklı olduğunu öğreneceği sırada Faik babasının bir işareti üzerine koştu, gitti. Fakat biraz sonra gene gelmişti; gümrük memuru sordu:

— Küçük bey. İpekli kumaşlarla cigaralar nerede? Bakalım sen biliyor musun?

Faik kahkahalarla gülüyor, bu saklama oyununa bayılıyordu.

— Ben elbet biliyorum ya, ama şimdi babam tenbih etti. Yorganın içine sakladıklarını size söylemiyeceğim.

Zehranın cevabı

Yazı plâjlarda geçiren bir hanımefendi anlatıyor: Bir gün hizmetçisi Zehrayı alıp denize götürmüş. Hem de Floryaya... Ona bir kabine ayırmış:

— Haydi, gir de soyun, denize gel! Demiş.

Biraz sonra kumlar üstünde sahile inen hanımefendi bir de arkasını çevirince ne görsün: Zehra çırıl çıplak, yalnız omuzuna bir havlu koymuş, geliyor, hemen karşısına çıkmış:

— Kız bu ne hal? Diye sormuş. Zehra demiş ki:

— Şimdi denize girecek değil miyim? Sade omuzlarım meydanda kalacak diye yalnız omuzlarımı örttüm.

Ahlak dersi

Babası oğluna nasihatler ediyordu. Bir ara dedi ki:

— Bir adam namuslu olduğu ve doğruluk yaptığı zaman bahtiyar olur. Ancak o zaman derin bir memnuniyet hisseder.

— Peki, öyledir de dün sen tramvaya para vermeden inince neden sevinçten gülüp duruyordun baba?..

Benzediği gün

Feriha Beyoğlunun meşhur bir kuvaföründe yüzünü, gözünü,saçlarını, tırnaklarını boyatıp, cilâlatıp, parlattıktan sonra aynaya baktı; hemen sokağa fırladı. Civardaki bir fotoğrafçıya girerek:

— Benim güzel bir resmimi çekiniz. Bugün kendime en çok benzediğim gündür! Dedi.

— Feyefendi, çok rica ederim, piyesim şimdi başladığı için ayaklarınızın ucuna basarak içeri giriniz.

— Neden? Ahali hemen uyumıya mı başladı?

Meşhedinin avı

Meşhedi bir mecliste büyük avlarından birini anlatıyordu:

— Silâhı omuzuma vuranda temmam iki gün iki gece yol yürümüşem. İki gün derunnde 6798 domuz gebertmişem...

Mecliste bulunanlar bu rakamı işitince gülmeğe başladılar.

— Neden gülüpsünüz?

Diye sordu. Birisi dayanamadı:

— A meşhedi, dedi. Dakikada bir domuz vursan gene iki gün 6798 domuz öldürmek için kâfi gelmez. Çünkü, iki günde geceli gündüzlü 2880 dakika var.

Meşhedi mübalâğanın fazla kaçmış olduğunu çakarak:

— Beli... Bilerem. Emma men yalnı zdeğildim.

— Ha, o başka...

— Beli... Nezdimde arhadaşım vardı. O silâhı doldurduptu, men endaht edüptüm.

Midede ağırlık

Doktor başını hastanın midesine koymuş, dinliyordu.

— Hazmı çok güç bir şey yemişsiniz, midenizde bir ağırlık hissetmiyor musunuz?

— Evet, bir sığır başı ağırlığı...

Huy ve Çocuk

Küçük Şadanın yaramazlığından, arsızlığından babası bıkmıştı. Elâman diyor, yaka silkiyordu. Bir gün bitişik evdeki ihtiyar Şadanın bir cam kırdığını söyleyince babası dayanamadı, karısına:

— Bu bacaksızdan artık bütün mahalle bizar oluyor.

Dedi. Hanım omuzu silkti:

— Ne yapayım, dedi. O bu fena huylarını benden almadı ya...

— Doğru... Sen huyunu kendine sakladın...

Hikâye

Oyuncak

Nakleden : Selâmi Izzet

Çocuk, yolun nihayetindeki ıssız arsada, kendi başına toprakla oynuyordu. Öyle dalmıştı, ki usul usul, bir adamın yaklaştığını fark etmedi. Birden, oynadığı yere bir gölge uzanınca başını çevirdi. Adam sordu:

— Oynuyor musun kız?

— Oynuyorum.

— Senin adın ne?

— Gülsüm.

Adamın iki eli pantalonunun cebindeydi. Kasketini kaşlarının üstüne eğmişti. Ağzının bir köşesine sigarasını iliştirmişti. Dikkatli dikkatli çocuğa bakıyordu.

Kız, ellerinin toprağını eteğinin ucuyla sildi. Adam sordu:

— Küreğin yok mu?

— Yok.

— Annene söyle de, sana bari bir kova alsın..

Gülsüm, büyük adam gibi başını salladı:

— Nerde para!.. Babam öldü öleli, yiyecek ekmek bulamıyoruz. Kardeşlerim de, ben de yarı açız.

— Annen çalışmıyor mu?

— Çalışıyor, çamaşıra, temizliğe gidiyor, ama yeni babam bütün paralarını alıyor.

— Yeni baban kötü adam mı?

— Değil, fakat hep rakı içmek istiyor.

Bir sessizlik oldu. Rüzgâr, boşlukta ıslık çalıyor, kalın, esmer bulutları dağıtıyordu.

Adam devam etti:

— Benden korkuyor musun?

— Hayır.

— Öyleyse haydi gel gidelim de, sana oyuncak alayım.

— Ne oyuncağı?

— Ne istersen.

Gülsüm, adamın uzattığı sıcak eli tuttu. Yanağına dayadı ve yanyana çarşıya gittiler.

* * *

. . . Gülsüm evine sevinç içinde döndü. Onun da sahici, yeni, lüzumsuz bir şeyi vardı.

Kız, oyuncakların ortasında hayli düşünmüş, bir türlü hangisini, neyi alacağına karar verememişti, nihayet gözlerini açıp kapıyan bir bebek almıştı.

Gülsümün kardeşleri, bebeği görür görmez istediler:

— Bize ver!

Gülsüm azametlendi:

— Vermem, benim kızım o!

Sesleri duyan anneleri geldi.

— Bu bebeği nerden buldun?

— Bulmadım, verdiler.

— Kim verdi?

— Tanımadığım bir efendi.

Kadının zihninde kötü bir şüphe uyandı.

— Onun evine mi gittin?

— Hayır anne, çarşıya gittik, istediğimi aldı.

Çocuğun suratında bir tokat şakladı.

— Hele bir daha tanımadığın adamların peşine takıldığını duyayım, gebertirim seni!

— Fena bir şey yapmadım anne.

— Yok, bir bu eksikti!

Annesi öfkesinden bebeği aldı, yere fırlattı. Bebeğin başı kırıldı. Kadın, bununla da iktifa etmedi, bebeği ayaklarının altında tuzla buz etti,sonra pencereden dışarı attı.

* * *

İki gnü sonra, adam, küçük arkadaşını aynı yerde buldu ve çocuğa hayretle baktı. Gülsüm sanki ihtiyarlamıştı.

— Hasta mısın Gülsüm...

— Değilim.

— Ya neden böyle yorgun duruyorsun?

Kız cevap vermek istemedi. Adam sordu:

— Bebeğin nerde?

Kızın gözleri yaşardı, içini çekti. Adam bebeğin âkıbetini öğrendi.

— İlâhi çocuk, bebeği neden kardeşlerine gösterdin?

Gülsüm hınçkırarak cevap verdi:

— Dayanamadım, bebek sahibi olduğumu bilsinler istedim.

Adam, kolundaki saate baktı.

— Bugün vaktim yok. Ama sen uslu otur. Ağlama artık. gelir sana başka bir bebek veririm.

. . . O günden sonra Gülsüm oyuncağı beklemeğe başladı.

Her gün, sabahtan akaşama kadar, arsada, bir taşa oturuyor, meçhul arkadaşını gözlüyordu.

Bir akşam çok geç vakit bir ayak sesi duydu. Biri koşarak, nefes nefese geliyordu. Arsaya yaklaşınca, adımlarını biraz yavaşlattı ve hızla, çocuğa doğru birşey fırlattı ve gene koşarak uzaklaştı.

— Oyuncağım!

Adam gözden kayboldu, Gülsüm birden, sevinçle, dost elin sıcaklığını muhafaza eden oyuncağı aldı. Kısa namlusu ve parlak sapile çocuk bunun tabanca olduğunu anlıyamadı.

"Bu sefer kardeşlerime zor gösteririm, kimseye göstermiyeceğim,, diye düşündü ve tabancayı cebine koydu.

Bu esnada arsaya iki adam geldi.

— Çocuk, buradan biri koşarak geçti mi?

— Geçti.

— Buralara bir şey atmadı mı?

— Hayır.

Aralarında konuştular:

— Eğer tabancayı üzerinde bulursak yandı.

— Koşalım, peşini bırakmıyalım.

Onlar da koşarak gittiler.

Gülsüm, eli tabancada kala kaldı.

Bir an heyecandan sarsıldı, fakat kendini çabuk topladı. Sihirli bir zevk duyuyordu. Tehlikeye düşen arkadaşile arasında bir sır vardı. Bu bağ, bütün oyuncaklardan güzeldi...

* * *

Gülsüm, eve gittiği zaman övey babasını öldürdüklerini duydu...

ISTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu Temsilleri

Bu akşam saat 21 de

Volpon

Yazan: Ben Jonson. Türkçeye çeviren: Bedrettin. 5 perde Komedi

Muallim ve talebeye tenzilât vardır.

TAKVİM

	Salı	Çarşamba
	21 T.sani	22 T.sani
	3 Şaban	4 Şaban
Gün doğuşu	6,55	6,55
Gün batışı	16,46	16,46
Sabah namazı	6,50	6,50
Öğle namazı	12,00	12,00
İkindi namazı	14,31	14,31
Akşam namazı	16,46	16,46
Yatsı namazı	18,23	18,23
İmsak	5,11	5,11
Yılın geçen günleri	321	322
Yılın kalan „	45	44

RADYO

Bugün

ISTANBUL —:

18 — 18,30 gramofon. 18,30 19 Türkçe plak neşriyatı. 19 — 20 orkestra. 20 — 21,30 "Bedayii Musiki,, heyeti. 21,30 — 22 gramofon. 22 den itibaren ajans, borsa, saat.

ANKARA: —

12,30 — 13,30 gramofon. 18 — 18,30 orkestra. 18,40 K 20 alaturka saz. 20 ajans.

VİYANA: 518.1 m. —

12,30 konser. 14,10 — 15 konser. 16,45 konser. 18,20 konser. 20 konser. 23,10 konser.

BUDAPEŞTE: 550.5 m. —

14,30 plak. 18 konser. 19,20 piyano. 20,30 konser. 22,40 plak. 23,35 opera orkestrası.

BÜKREŞ- 394.2 m. —

14,15 hafif musiki. 18 konser. 21 şarkı. 21,20 senfonik konser. 22 konserin devamı.

VARŞOVA: 1412 m. —

17,50 hafif besteler. 19 opera musikisi. 21 Polonya havaları. 23 dans havaları.

BELGRAD: 431 m. —

17 orkestra. 20 şarkı. 22 Duet. 23,10 Çigan musikisi. 23,50 dans plakları.

ROMA: 441.2 m. —

13,30 plak. 14 musiki. 17,30 çocuk musikisi. Kuvintet. 21,15 plak. 21,30 "Tristan ve İzolde,, , Vagnerin operası.

PARİS: 328.2 m. —

21 şarkı. 21,30 yeni plaklar. 22 sohbetler. 22,35 konser. 23,45 son haberler.

BORSA

Hizalarında yıldız işareti olanlar üzerlerinde 20 II ci teşrin muamele olanlardır.] Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir

Nukut (Satış)

* Londra	685, —	* Viyana	25, —
* Nevyork	130, —	* Madrit	18, —
* Paris	169, —	* Berlin	51, —
* Milâno	224, —	* Varşova	24, —
* Brüksel	118, —	* Budapeşte	30, —
* Atina	24, 50	* Bükreş	21, 50
* Cenevre	824, —	* Belgrat	56, —
* Sofya	26, —	* Yokohama	43, —
* Amsterdam	84, —	* Altın	926, —
* Prag	122, —	* Mecidiye	35, —
* Stokho'm	34, —	* Banknot	226, —

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra	688,50	* Stokholm	2.83—
* Nevyork	0.77—	* Viyana	4,2325
* Paris	12.06	* Madrit	5.81—
* Milâno	8.96—	* Berlin	1,9720
* Brüksel	3.39—	* Varşova	4.1950
* Atina	82,2975	* Budapeşte	3,5750
* Cenevre	2.4375—	* Bükreş	79,0875
* Sofya	64,9325	* Belgrat	34.5825
* Amsterdam	1.1710	* Yokohama	2.49—
* Prag	15,85—	* Moskova	1088.50

ESHAM

İş Bankası	9.55	Terkos	27,15
Anadolu	26.80	* Çimento as.	11.85
* Reji	3,50	Ünyon Dey.	20,90
Şir. Hayriye	15.	Şark Dem.	1,50
Tramvay	48,50	Balya	2,20
U. Sigorta	11,40	Şark m. ecza	2,35
Bomonti	20,—	Telefon	13,—

istikrazlar		tahviller	
1933 da. ist.	97.50	Elektrik	—
İstikrazi d.	53,50	Tramvay	51,30
* Şark D.yol	2,35	* Ergani	97,50
D. Muvah.	52.3750	Rıhtım	18,—
Gümrükler	2.35	* Anadolu I	44 40
1928 Mü. A.	4,80	* Anadolu II	44,40
Bağdat.	9,—	*A Mümessil	50,85

ZAYİ

Tıp Fakültesinden aldığım 1031 No: hüviyet varakamı kaybettim, yenisini çıkaracağım için eskisinin kıymeti yoktur. (9324)

Tıp Fakültesi, 1031 Dündar

Aptülhamidin Yaveri

KEÇECİ ZADE

izzet Fuat Paşanın

HATIRALARI

Imparator gülmekten katılıyor, yerlere seriliyordu. Biraderi de öyle ..

— 38 —

— Niçin söylemiyorsunuz?..

— Efendımız, galiba fena..

— Demek bacağınızı aldım.

— Onun gibi bir şey..

— Öyleyse vapurda bacağınızı size iade ederim.. Şımdılık haydi atlara..

Haydarpaşa yolunda...

İmparatorun ata bin emri üzerine son bir gayretle atıma bindim.

Uzun yollar.. Karacaahmet.. Haydarpaşa.. Gözümün önünde öyle uzuyor ki.. Ayağımın kırıldığına tam bir kanaat getirmiştim..

Yolda kendımı azamî derecede kollıyarak ilerlemeye gayret ediyordum. Neyse.. Hiçbir vukuat çıkarmadan, korktuğum başıma gelmeden Haydarpaşa limanını tuttuk. Haydarpaşa iskelesi yanında hazırlanmış olan muş bizi bekliyordu. Herkes birer birer muşa atladı. Onlar benim muşa atlamama yardım edeceklerdi.

Bu vazıyeti imparator gördü. Hemen benimle alâkadar oldu. Muştan elini uzattı. Kolumdan tuttu.

Ben bu yüksek kalp karşısında çok mahcup olmuştum. Kolumu çektim.

— Bir şeyim yok.. dedim. O benim bu sözlerime inandı. Kamarasına çekildi.

Fakat ben hâlâ muşa atlıyamıyordum. İmparatorun gözü hâlâ benim üzerimdeydi. Birdenbire gene ayağa kalktı...

— Haydi bakalım... atlamalı.. dedi..

Zaten atlamıya müsait olmıyan vücudum, o dakikada tam bir ıstırap içinde olduğu için atlamak benim için imkânı olmıyan bir vak'a idı.

Atlamak ne mümkün.. Garip değil mi atladım. Hem de bir yere asla ilişmiyerek atladım. Bu böyledir. Bazı cerbezeli adamlar vardır ki, onların cazibesi iradei cüziyemiz üzerine nüfuz eder ve hiç yapmadığımız, yahut yapamıyacağımızı zannettiğimiz işleri bize yaptırır..

Muşta..,

Muşta kayzerin sağında birader prens Hanri oturuyordu. Ondan sonra hemen bir ıkıncı kamara daha vardı. Orası boştu.

Ben muşa atlayınca imparator bana ikinci kamarayı gösterdi. Oradaki bir peykeyi göstererek yere uzanmamı emretti.

Kahvaltı masası üzerinde ne kadar pasta, sandoviç varsa hepsini biraderi vasıtasıyle tabak tabak bana veriyordu.

Güzel hava... uzun bir açlıktan sonra zaten hamdolsun hiç kapanmamış ve süvari zabitlerine mahsus olan iştiham bar bar bağrıyordu. Fakat o nefis yemekleri dik yakalı süvari elbisesiyle yattığım yerde yemek imkân haricinde.. Biraz daha boğulacağım.. İmparator gülmekten katılıyor ,yerlere seriliyor.. Biraderi de keza.. Ben hiç gülmüyordum. Nihayet müsaadesiyle yatmak vazıyetinde oturmak halini aldım. Etrafıma yığılmış olan bütün nefîs şeyleri birer birer yemeye başladım. O aralık kayzer bir şampanya şişesi ilâve etmeyi ihmal etmedi.

İçki mutadım olmadığından bir kadehını son damlasına kadar sıhhatine içtikten ve kurşunkalemi ile tarıhını vazeyledikten sonra gemi memurlarından birine teslim ettim. Bu hareketım onun çok hoşuna gıtmıştı.

Yemekten sonra adamlarına sayağını oğmaları için emir verdi. Son dakikasına kadar buna da nezaret etti.

Bu esnada muşumuz da Bakırköy iskelesine yanaşmıştı. Ayağımın ıstırabı biraz geçmiş, maamafih iyi bir nezaret altında güzel bir tedavi şekli beni hâlâ peykeden kaldırmamıştı.

İmparator, muş yanaşır yanaşmaz iskeleye atladı. Çok çevik bir hareketle orada duran atlara baktı. Kendi ırkının verdiği bir hisle atları bir kere gözden geçirdi.

Abdülhamit, kayzerin ata pek fazla merakı olduğunu öğrenince ona derhal bir at hediye etmişti. İmparator bu atı görünce çok sevindi. Hemen yelesinden tutarak okşamıya başladı. Artık beni de, geride kalanları da, herkesi unutmuştu. Hemen ata atlamak istedi. Yanımda bulunan yaverlerden birisi vasıtasıyle vapurda kalıp kalmıyacağımı sordurdum.

Verdiği emir bir dakika sonra bana tebliğ edildi.

— İmparator sizin için bir at bindirsin de gelsin ve bize yetişsin.. diyorlar..

Kendımı bir yokladım. Artık ıstıraptan eser kalmamıştı. Mide de doluydu. Bir sıçrayışta iskeleye çıktım. Istablı âmirenin orada beklıyen atlarından gözümün kestiğini, düz kestane derilisini seçtim. Atım çok güzel olduğu için çok geçmeden Veliefendi yakınlarında imparatorla maiyetlerine yetiştim.

(Devamı var)

VAKIT

Gündelik, Siyasi Gazete

İstanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu

Telefon Numaraları:

Yazı işleri telefonu: 24379

İdare telefonu : 24376

Telgraf adresi: İstanbul — VAKIT

Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri:

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 „	1450 „
3 aylık	400 „	800 „
1 aylık	150 „	300 „

İlân ücretleri:

Ticari ilânların ilân sahifelerinde santimi 30 kuruştan başlar, ilk sahifede 250 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamlı ilân verenlere ait ayrı tenzilât vardır.

Resmi ilânların bir satırı 10 kuruştur.

Küçük ilânlar:

Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 65 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur. Üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

Dedikodu

"Dişleriniz varken fırsattan istifade ediniz„

Ihtiyar bir sandalcı deniz ortasında neler anlatır? Koca bir ömrün hikâyesi

Bu yaz arkadaşlardan birinin otomobilile Bebeğe kadar bir gezinti yapmıştık.

Bebek rıhtımından geçerken otomobili durdurmuş ve biraz deniz havası almağa karar vermiştik.. Dört arkadaş Anadolu hisarından Beylerbeğine kadar uzanan karşı sahili seyrederken ihtiyar bir sandalcı rıhtım önünde durdu ve bize:

— "Beyler, bir sandal gezintisi yapmaz mısınız?„ diye sordu. Çok tandır, bu Boğaziçinde böyle bir gezinti yapmamış olduğumuz için sandalcının teklifi karşısında çok naz etmedik. Sandala binerek yarım saat kadar dolaşmağa karar verdik.

Biraz sâhilden açıldıktan sonra, ihtiyar sandalcı sordu:

— "Beyler, sizin haliniz, vaktiniz çok iyiye benziyor. Kendi otomobiliniz ile gezebiliyorsunuz. Daha gençsiniz de...„

Sandalcının bu sözlerile ne demek istediğini anlıyamadım. Biraz da kendisine kızdım. Onun için sertçe bir tavırla cevap verdim:

— "Sandalına bindiğimizi istemiyorsan geri dönebilirsin veyahut bizi Bebek fenerine de çıkarabilirsin. Biz geri dönmek için bir çare buluruz!„

İhtiyar derhal cevap verdi ve fikrini tashih etmek için bize tercümei halini anlattı. Kayıkçının bu sözleri bende derin bir tesir bırakmış olduğu ıçın onları burada tekrar etmek istiyorum. İhtiyar demişti ki:

— "Öyle çabuk hiddetlenme, beyim. Sandalıma sizin gibi kefifli insanların bındığını görürsem, ben de keyiflenirim, memnun olurum. Kendi kendime derim ki: İşte bunlar iyi yapıyorlar, hayatın ne demek olduğunu anlıyorlar. Sen ise yanlış yaptın...

Bakınız, ben şimdi yetmiş iki yaşındayım. Babam ve anam dokumacılıkla geçinirlerdi. Ben de onların biricik çocukları idim. Anam, babam çok az para kazanabilirlerdi. Çünkü dokumacılık fazla bir kâr getirmezdi.

Ben on üç, on dört yaşındayken evvelâ babam öldü. Aradan üç, dört hafta geçmeden anam da öbür dünyayı boyladı. Ben öksüz kaldım.

Amcam, çoluğu, çocuğu olmadığı için beni yanına aldı. O bir balıkçıydı. Kendisine iki odalı bir ev de yaptırmıştı. Ben o evde oturur ve amcamla balığa çıkardım. Fakat ev hem çok eski, hem de amcamın bir sarrafa borcu olduğu için haciz altındaydı.

Tuttuğumuz balıkları ben İstanbula kadar götürür, orada satardım. Elde ettiğim parayı amcama getirimdim. Fakat bu kazanç ne bizi geçindirebilir, ne de amcamın borcunu ödiyebilirdi. Ancak faizini verirdik.

Yalnız her sene uskumru mevsiminde fazla uskumru çıktığı zaman bundan çiroz yapar ve çirozları pahalı zamanda satarak elimize geçen parayla borcun bir miktarını ödiyebilirdik. Amcam yaşlı olduğundan bu uskumruları da ben satmağa çalışırdım.

On sekiz yaşıma geldiğim zaman amcam da vefat etti. Borçlarile beraber eski evi ve balıkçı sandalı bana miras bıraktı. Sandal da hemen hemen işe yaramıyacak bir haldeydi.

Ondan sonra ben yalnız çalışmağa başladım. Hem balık tutar, satardım, hem de arttırabildiğim para ile amcamın borcunu ödemiye çalışırdım. Bazan bir koyun parası arttırırdım. Koyunu alır, beslerdim. Sonra kurban bayramında biraz kârile satardım. Bu kâr da borcu kapatmağa yarardı.

— "Ne olurdu, şu borç olmasaydı da koyunu kendim kesip yeseydim!„ derdim.

Fakat buna hiç bir zaman imkân bulamazdım.

Nihayet altmış iki yaşına geldiğim zaman amcamın borcu ödenmişti. Artık [illegible]a kârımı, sattığım koyundan hasıl olan kazancı götürüp sarrafa yatırmağa mecbur değildim. Ben de herkes gibi koyun eti yiyebilirdim!

Yiyebilirdm ama, bu sefer de dişlerim dökülmüştü. Eti ısırmak için ağzımda diş kalmamıştı!

Bu hale geldiğim zaman kendi kendime düşündüm: Sen yanlış yaptın, dedim. Ağzında diş varken etin lezzetini alabilmek için bol bol et yiyecektin. Ondan sonra amcanın borcunu düşünecektin. Şimdi ise iş işten geçti. Et yemek istesen de bak dişin yok.

İşte beyefendi, bunu anlıyalı danberi ne zaman hali, vaktı yerinde olan, hayatın zevkını çıkarmasını bilen keyifli ve genç insanlara rasgelsem: "İşte bunlar doğru hareket ediyorlar, dişleri varken fırsattan istifade ederek et yiyorlar!„ diyorum.„

Dedikoducu

Teşekkür

Gaybubiyeti ebedisile dilkir olduğum zevcim Elektrik ve Tramvay şirketleri veznedar muavini Halit beyin cenaze merasiminde bulunmak ve beyanı taziyet eylemek suretile elemime iştirak etmiş olan ehibba ve dostlarımızla merhumun şirket arkadaşlarına ve bilhassa gerek hastalık esnasında ve gerek cenaze merasiminde pek büyük ulüvvücenap ve insaniyet göstermiş olan şirket müdiranı muhteremesine derin teşekkür ve minnetlerimi arzeylerim.

Merhumun zevcesi: Makbule

İstanbul Asliye mahkemesi üçüncü hukuk dairesinden:

Ayşe Hanımın Mustafa efendi aleyhine açtığı boşanma davasının muhakemesi 20 — 12 — 933 Çarşamba günü saat 14 de tayin edilmiştir. Yevmü mezkûrda gelmediği takdirde gıyaben devam olunacağı ilân olunur. (10096)

DÜNYA HABERLERI

Pilotsuz tayyarelerden harpte nasıl istifade edilebilecek?

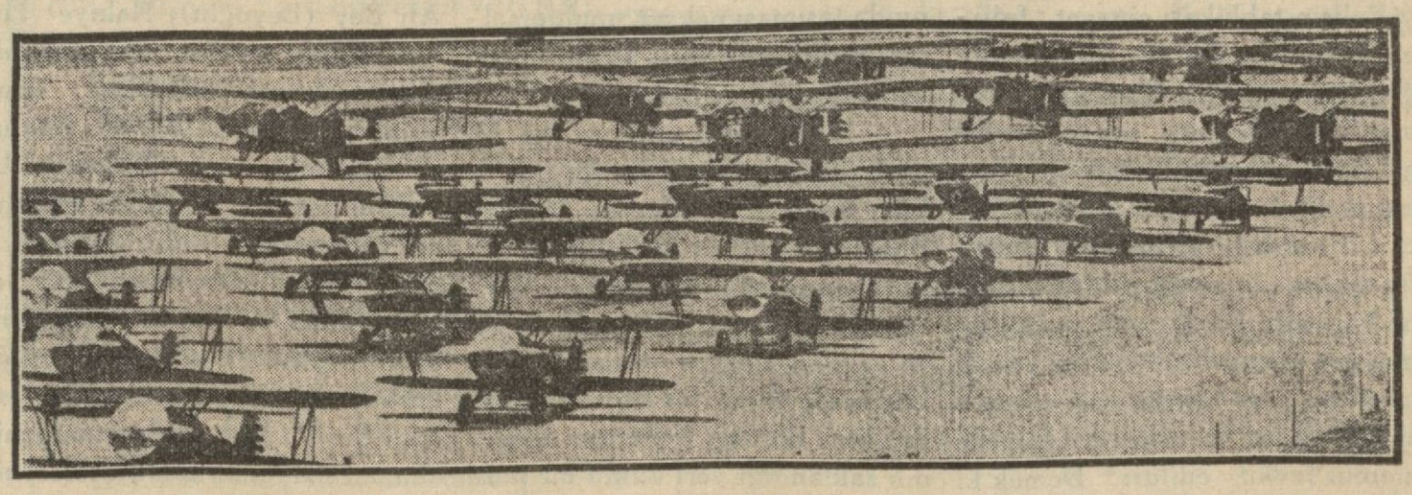

Amerika tayyare filolarından birisi manevralardan evel

Fransa ile İtalyadan gelen haberlere göre her iki memlekette telsizle idare olunan tayyare tecrübeleri yapılmaktadır. Bu çeşit tecrübeler daha evel İngilterede de yapılmıştır. Amerikada memleketi baştan aşağı dolaşan tayyareler bu şekilde idare olunmuş, tayyarelerin içinde bulundurulan pilotlar, tayyareleri yere indirmek için dahi yardım etmemişlerdir.

Cenevrede türlü türlü silâhlardan bahsolunduğu ve hangisinin taarruzî, hangisinin tedafüî mahiyette olduğu uzun uzadıya konuşulduğu halde pilotsuz tayyareler, ve bu tayyarelerin harpte kullanılması meselesi hemen hiç mevzuu bahsolmadı. İhtimal ki bunun sebebi bu çeşit tayyarelerden harpte nasıl istifade edileceği keyfiyetinin henüz anlaşılmamış olmasıdır.

Pilotsuz tayyareler mevzuu bahsolurken tayfasını gemiler, sürücüsüz trenlerin akla gelmesi icap eder. Zaten hedef olarak kullanılan gemiler, telsizle idare olunabilmektedir.

* * *

Pilotsuz tayyareler ilk önce ve umumî harp esnasında tecrübe olundu. Ve tecrübeler tekerrür etti.

Fransada bomba tayyarelerinden biri birkaç kere, pilotsuz uçtu. Fakat bütün bu seferler esnasında tayyareler. hep gözün görebileceği bir yerde tutulmuş ve telsizle mükemmel bir surette idare edilmişti.

İtalyada Mario Bernard pilotsuz tayyareler için lâzım olan cihazları inkişaf ettirmekle meşgul du. Onun en çok ehemmiyet verdiği nokta, pilotsuz tayyareyi yakından uçacak bir tayyare ile kontrol etmekti.

Pilotsuz tayyare gözden ırak olduktan sonra idaresi müşkül olacağından diğer bir tayyarenin ona refakat ederek onu idare etmesi en makul harekettir. Aksi takdirde pilotsuz tayyareyi isabetle kontrol etmek, ona yapacağı işleri muvaffakıyetle yaptırmak müşkül olur.

Bununla beraber pilotsuz tayyarenin nerede bulunduğuna dair malûmat vermesini temin edecek cihazlar koymak mümkündür. Bu suretle iki taraflı kontrol temin edilmiş olur.

Fakat bu çeşit hava seyahatlerinin inkişafı yalnız bu meselenin halline bağlı değildir. Çünkü yolcu, bir pilot tarafından idare olunan tayyare kullanmayı muhakkak tercih edecektir.

Harp esnasında ise pilotsuz tayyarelere daima pilotlu tayyarelerin hükmüne ram olmak ıztırarındadırlar.

Kendisinden daha çok yüksekte uçan bir tayyarenin refakatında hareket eden pilotsuz tayyare, bir tayyare filosunu yarmak işine yarasa da, fakat bu filo, onun taarruzundan korunabilir, yahut onu vurabilir.

Bu gibi hareketler için vazih görüş şarttır. Bu itibarla pılotsuz tayyareye refakat eden tayyarenin ondan uzak olmaması icap eder.

Sonra pilotsuz tayyarenin uzun bir mesafeden vuku bulacak bombardımanları da pek tesirli olmaz. Çünkü bombalarını açık sahalarda israf eder.

Pilotlu tayyareler daha çok müessir olur.

Asıl ümit, televizyonun inkişafıdır. Çünkü bu sayede yerde bulunan bir operatör, pilotsuz bir tayyarenin tuttuğu istikameti kâmilen görecek ve ona göre hareket edecektir.

Himalâya'da ihtiyarlamak yok!

120 Yıl yaşıyan ve yüzleri buruşmadan dinç ve gürbüz insanlardan mürekkep bir kabile bulundu

Himalâya dağlarının meçhul bir köşesinde şimdiye kadar meçhul kalan bir insan kabilesi keşfedildi. Mağaralar içinde yaşıyan ve eski bir medeniyete mensup oldukları anlaşılan bu insanları ziyarete muvaffak olan ilk kâşif bir kadındır. İsmi Doktor Jill Cesley'dir.

Doktor Jill'e göre, bu kabile esas itibarile Gildanî olabiril.

Kabile 23000 ile 26000 kadem yüksekliğinde yaşamaktadır. Etrafı ekerek elde ettikleri mahsullerle beslenen bu kabile mağaralar içinde ikamet ediyor.

Bütün efradı gürbüz ve dinç olan bu kabile içinde 400 kişi 120 yıldan fazla yaşamış bulunuyor. Buna rağmen bu ihtiyarlardan birinin yüzü buruşmamış ve saçı kırlaşmamıştır.

Diğer insanlarla karışmadıkları için kendileri hakkında şimdiye kadar malûmat alınamıyan bu kabile halkı pek iptidaî şartlar çinde kaldıkları halde Civi yazısı yazmakta ve bilhassa bir çok sıhhî şeraite vakıf bulunmaktadır. En kuvvetli ihtimale göre, bunlar vaktile Firat nehri civarından hicret ederek buraya toplanmışlardır.

Bu esrarengiz kabılenin keşfi teşadüf eseriydi.

Pekinden hareket ederek Tibete gelen kâşif, dünyanın tavanı sayılan Himalâyada da tetkikler yapmak istemiş, nihayet günün birinde bu kabile ıle karşı karşıya gelmiştir.

Şimal denizinde bir deniz faciası

Roterdam — Egeria ismindeki Alman vapuru, şimal denizinde Borkum adası yakınlarında kazaya uğrıyan Kreûzsee adlı Alman gemisinin tayfasından sağ kalan bir tek kişiyi Roterdam'a çıkarmıştır.

Kreûzsee gemisi geçen cuma akşamı fırtınaya tutularak devrilmişti. Geminin 11 kişilik tayfası, tahlisıye sandallarına atlamağa ancak vakıt bulabilmişlerdi, bu sandallardan biri bir tahta parçasına çarparak batmış, ikinci bir sandal denizde bocalamak vazıyetine düşmüştü. Bu sandaldaki tayfalardan dördünü dalgalar sürükleyip götürmüş, beşincisi bogulmuş, yalnız bir tayfa canını kurtarabilmiştir.

ŞERLOK HOLMES'e KARŞI ARSEN LÜPEN!

VAKIT tefrikası — Numara: 14

Polisin tahkikatı cinayet failinin oradakilerden hiç biri olmadığına dayanıyordu. Bir kere bu adamın kim olduğunu oraya neden geldiğini öğrenmek icap etti. Fakat maktulün meşhur sabıkalı Mercan Ali olduğu anlaşılınca hırsızlık maksadile oraya geldiğine şüphe kalmadı. Bir iki gün sonra da mağaza memurlarından bir gencin kanlı bir para bozdurmak istemesi polisinişini kolaylaştırdı,Bugenç memur tevkif edildi: Demek ki Mercan Ali birdenbire karşısına çıkan bu gençle çarpışmak istemiş, genç atik davranarak silâhı çekmiş, Mercan Aliyi öldürmüş, sonrada silâhını pencereden sokağa atmıştı.

İki komşu

Şerlok Holmes Suadiyede yanan köşkün yanındaki evden çıkarak postaneye giden genç kızın bir zarfa yazdığı adresi küçük defterinde buldu. Vatsona:

— Bu akşam oraya gideceğiz. Sanıyorum, ki bu 77 numarada Arsen Lüpeni bulacağız. Fakat Arsen Lüpenin arkadaşlarının burada oturması ihtimali de var. O takdirde eğer bu bir ev ise civarında, yanında başka bir evi işgal etmemiz lâzım.

Bütün bunlardan ne çıkacak? Vaziyetnameyi Arsen Lüpenin yanında taşıması pek az muhtemeldir. Hele bizim ufak tehdidimizle vereceğini umar mısınız?

— Tehdidimiz ufak mı ya... Şu bir kaç gün içinde daha bir çok delîller toplıyacağımdan da eminim. Bana öyle geliyor ki Miltiyadi Efendinin ortağı Leonida bize Mercan Ali cinayeti, Miltiyadi efendiye yazılan mektup meselelerinde Lüpen aleyhine bir kaç vesika verecektir. Bunları toplarken Lüpenin saklandığı yeri daimî bir nezaret altında bulundurmak faydalı olacak...

O gece yemekten sonra iki İngiliz, Tophane yokuşuna doğru indiler. Tomtom sokağını hemen bulmuşlardı. Köşesinde bir de karakol vardı.

Karanlıkta numaraları tetkika mecbur olmamak için bir apartıman kapıcısına:

— Acaba 77 numara hangisidir?

Diye sordular. Biraz ileride idi. Başka bir yokuşun merdivenlerini çıkarken işaret edilen evin önüne gelmişlerdi. Kapının üstünde sönük elektrik ampulu altında "Pansiyon Nelli,, ismini okuyunca memnuniyetle birbirine bakındılar. Sahibi bir İngiliz olacaktı.

(Devamı var)

Şehir Meclisindeki Müzakereler

(Baş tarafı 1 inci sayıfamızda)

talimatnamenın müzakeresıne geçen ıçtımada başlanılmış, talimatname okunmuş, maddelerinin müzakeresi kalmıştı. Dün önce maddeler birer birer okunup müzakere edilmeğe başlanılmıştır. Mehmet Âli Bey (Beyoğlu), Nakıye Hanım, Emin Âli Bey müessesenin tamamen ticarî mahiyette idare olunması lâzım geldiğini, talimatnamenin okunan maddelerının bu imkânı azaltacak şekilde olduğunu söylemişler, tadil istemişlerdir. Bu talimatnameyi evvelce tetkık etmış ve tasvibi temennisile Meclise göndermiş olan kavanin encümeni mazbata muharriri İsmail Şevket Bey talimatnamenin okunan maddelerinin müessesenin ticarî mahiyette idare edilmesine mâni teşkil etmediğini söylemiştir. Bu arada fen ışleri müdürü Zıya Bey de aynı şekilde izahatta bulunmuştur. İsmail Şevket Bey, sözlerinin bir yerinde bu talimatnamenin onu tatbık mevkıında olanlar tarafından kaleme alındığını, bu itibarla talimatnameyi tatbık edecekler bu maddelerde tatbiki müşkül bir mahiyet görmedikten sonra artık bu noktada ısrar edilmesinin doğru olamıyacağını ifade etmiştir.

Bir münakaşa

İsmail Şevket Beyin bu sözü, Cevdet Kerim Beyin bir itirazile karşılanmıştır. Cevdet Kerim Bey, talimatnameyi yapmak hakkı meclise ait olduğuna göre tatbık mevkiimde onlanların onukaleme almalarının ihzarî mahiyetten ileri geçemiyeceğini söylemiştir. Cevdet Kerim Bey, makamdan gelen her teklifin mutlaka kabulü lâzım gelmediğini ilâve etmiş: "Teklif maslahata uygun ve muvafık görülürse elbette kabul edilir, muvafık görülmezse elbette kabul edilmez. İsmail Şevket Beyin bu talimatnamenin onu tatbık mevkiinde bulunanlar tarafından yapılmış olduğu, binaenaleyh kabulü lâzım geleceği sözünü bu noktadan ilzamkâr bulmıyorum!,, demiştir.

İsmail Şevket Bey: "Meclisin hak ve salâhiyetinin pek geniş olmasını istiyen ve daima bunu böyle bilen bir arkadaşınızım; binaenaleyh teklifin makamdan geldiği için kabulü icap edeceği yolunda bir mâna kastetmedim. Ancak bu talimatnameyi tatbık edecek olanlar bir güçlük görmıyorlar demek istedim.,, cevabını vermiştir.

Müzakeresine başlanılmışken..

Meclise bu devrede iltihak etmiş olan yeni aza Kara Osman zade Suat Bey söz almış, bu talimatnamenın bir kere de iktisat encümeni tarafından tetkık edilmesi lüzumunu ileriye sürmüştür. Ali Rıza Bey, aynı teklifte bulunmuş, reye konulmuş, kabul edilmiştir.

Üsküdar tramvayları

Üsküdar tramvay şebekesinin Kadıköye kadar uzatılması geçen sene mecliste kararlaştırılmış, tramvay şirketinin bu tesisatı yapmak için borç para bulması, belediyenin kefil olması kabul edılmıştı. Tramvay işini tetkik eden muhtelif encümenin bu hususta hazırladığı rapor okundu. Bu rapora göre Üsküdar tramvay şirketi bu kararı tatbık için çok çalışmıştır, fakat bankaların bir kısmı nizamnameleri müsait olmadığı, bir kısmı da uzun vadeli ikrazları muvafık bulmadıkları için istenilen borç parayı vermemişlerdir. Bu sefer tramvay şirketi muteber bir Almankonsorsiyomundan borcuna alınmak üzere malzeme bulmuştur. Şimdi Üsküdar tramvay şirketinin bu malzemeyi alması için belediyenin yüzde yedi faizli beş buçuk senede ödenecek olan sekiz yüz bin liraya yakın bir paraya kefil olması, bonoları kefil sıfatile imzalaması, inşaat masrafı olan 162000 lirayı da şirkete üç senede avans veya yardım suretile vermesi istenilmektedir.

Üsküdar tramvayı Kadıköyüne uzatılınca hasılât artacak ve tramvay şirketi bu sekiz yüz bin lira borcu kendi gelirile ödiyecektir. Encümen, tramvay şirketince bu hususta yapılan hesapların pek dikkatlı olduğunu söylüyor, "şirketin idaresinin teşebbüsün fennî ve malî kısımlarındaki etütleri encümenimizçe tamamile emniyet verecek derece dıkkatlı ve kıymetlidir. Bu itibarla kendilerine beyanı takdir etmeği vazife biliriz.,, dıyordu.

Mazbata muharriri Galip Bahtiyar Bey, izahat vererek mazbatanın kabulünü istemiş, Emin Âli Bey aynı yolda beyanatta bulunmuş, müessesenin inkişafında büyük hizmeti geçen müdürü ve murahhas azası Necmettin Sahir Beyi tebrik etmiştir.

Mazbata reye konulmuş aynen kabul edilmiştir.

ikinci celsede

İkinci celse birinci reis vekili Sadettin Ferıt Beyın reıslığı altında yapılmıştır. Manyasi zade Ferit Beyin teklifile encümenlerdeki açık yerlere azadan bazı zevat seçilmiştir.

İki devre arasında toplanarak zabıtaî belediye talımatnamesını tetkık edecek olan muhtelit komisyona riyaset divanından Sadettin Ferit, iktisat encümeninden Galip Bahtiyar, kavanin encümeninden Esat ve İsmail Şevket, mülkiye encümeninden Feridun, bütçe encümeninden Celâl, nafıa encümeninden Ali Rıza, sıhhıye encümeninden Hikmet, maarif encümeninden İbrahim, daimî encümenden Mehmet Ali (Beyoğlu) Beyler ayrılmıştır.

Şehir tiyatrosunda bir hesap garibesi

Mülhak bütçelerle idare edilen müesseselerin 1931 senesi hesaplarının tetkıkıne başlanılmış, İstanbul Şehir tiyatrosu hesapları hakkındaki tetkiki hesap encümeni mazbatası okunmuş, tiyatro müdürü Memduh Bey suallere cevap vermiş, mazbata kabul edilmiştir. Bu münasebetle söz alan Refık Ahmet Bey, Şehir tiyatrosunun müteakıp senesi içinde karşılaşılan bir hesap garibesini mevzuu bahsetmiştir. Refık Ahmet Beyin ifadesine göre 1932 yılında Şehir tiyatrosunda tahminden fazla varidat olmuştur. Varidatın artmasındaki sebep bazı piyeslerin halk tarafından beğenilmesi, bu yüzden fazla oynanmasıdır. Şehir tiyatrosu bütçesinde piyes muharrirlerine verilecek telif ücreti bütçeye muhammen varidatın yüzdesi hesap edilerek konulur. Varidat fazla olunca, bu fazlalığı temin eden muharrire telif hakkı faslındaki muhammenden fazla para verilmesi lâzım gelmiştir. Halbuki bütçede telif hakkı faslındaki para tükendiği için bu para verilememiştir. Bir kısım muharrirler, iki yıldır belediyeye gidip gelmekte ve bu paralarını alamamaktadırlar.

Refık Ahmet Bey, sözlerini "gûnahları, müesseseye fazla varidat temin etmek olan bu muharrirlerin cezaları artık kâfi görülsün ve hakları verilsin!,, diye bitirmış, belediye hesap işleri müdür muavini Nail Bey cevap vererek izahat vermiştir. Nail Bey, muharrirlerin haklarının elbette verileceğini, bunun için ıkı üç defa yapılan münakalenın Dahiliye Vekâletince tasdık edilmediğini, şimdi yeni bır şekil arandığını söylemiştir.

Galip Bahtiyar, İsmail Şevket Beyler telif haklına hürmet edilmesi yolunda isabetli beyanatta bulunmuşlardır. Muhasebe müdür muavini Nail Bey yeni sene bütçesinde tedbir alınacağını söylemiştir.

Konservatuvar ve bando

Konservatuvarın 1931 senesi hesap kesimine ait tetkiki hesap encümeni mazbatası okunmuş, konservatüvar müdürü Ziya Bey suallere cevap vermiş, mazbata kabul edilmiştir.

Galip Bahtiyar Bey, Şehir tiyatrosunun teknik tekâmüle mazhar olduğunu, fakat mensuplarının vazıyetlerinin ve istikballerinin düşünülmediğini söylemiştir. Refik Ahmet Bey, bu müessese'leri belediyeye bağlarken kabul edilen esas talimatnamede her biri için ayrı talimatnameler yapılacağı yolunda bir madde bulunduğunu hatırlatmış, bandonun vazıyetini, mensuplarının refah ve istikbalini temin edecek bir talimatname yapılmasının zaruri olduğunu söylemiş, böyle bir talimatname yapılmasının makamdan temenni edilmesi muvafık görülmüştür.

Şehir meclisi yarın gene saat 14 te toplanacak, Darülâceze ve mebaanın hesaplarını tetkık edecektir.

3 Aylık Liste

(Baş tarafı 1 inci sayıfamızda)

msli tezyit edilir.

14859 numaralı kararnamenin 9 uncu maddesinde mevcut M. listesi hakkındaki hükümler bu kararnemeye bağlı ikinci M. listesi için de muteberdir.

934 senesi ilk üç aylık M. listesi şudur:

A 116: Almanyaya 780, Çekoslovakyaya 111, Fransa 2361, İngiltere 111, İtalya 111, Yunanistan 990,

B 106: Almanya 450, Belçika 675, Çekoslovakya 786, İtalya 675, Yunanistan 900

B 107: Almanya 225, Belçika 336, Çekoslovakya 225, Fransa 246, İngiltere 1686, İtalya 282, Yunanistan 300,

2 A 125: Almanya 30, Çekoslovakya 30, Fransa 111, İngiltere 33, İtalya 336, Yunanistan 300,

B 132: Almanya 1350, Belçika 165, Çekoslovakya 111, Fransa 2025, Holanda 786, İngiltere 225, İsviçre 900, İtalya 2250.

178: İtalya 75375, Suriye 225000, Mısır 5061,

C 276: Almanya 10500, Belçika 225, Fransa 9561, Holanda 33750, İngiltere 23625, İtalya 14625.

C 142: Belçika 7875, Çekoslovakya 7875, Fransa 5625, Holanda 112500, İngiltere 2700, İtalya 10125,

B 328: Almanya 71436, Belçika 10125, Çekoslovakya 34425, Fransa 331, Holanda 2475, İngiltere 675, İsviçre 675, İtalya 6750,

A 371: Almanya 1575, Fransa 786, İngiltere 9400, İtalya 6750, Suriye 78

B 371: İngiltere 561, İtalya 111

B 377: Çekoslovakya 3825, Fransa 1125, Holanda 3825, İngiltere 5625, İtalya 8575, Sovyet Rusya 10575, Yunanistan 15000, Japonya 1125, Suriye 45786, Mısır 85950, Amerika 112500,

C 377: Almanya 303, Belçika 786, Çekoslovakya 450, Fransa 1686, İngiltere 7875, İtalya 153, Sovyet Rusya 786, Yunanistan 5200, Suriye 2475, Mısır 7875, Amerika 7875

B 378: Fransa 789, Holanda 450, İngiltere 19575, Sovyet Rusya 78

C 378: Belçika 111, Çekoslovakya 111, Fransa 225, Holanda 1125, İngiltere 9000, İtalya 2250, Sovyet Rusya 1125, Yunanistan 900, Suriye 3036, Amerika 1125

B 381: Almanya 560, Çekoslovakya 675, Fransa 900, Sovyet Rusya 1461, Amerika 450

C 381: Almanya 7875, Holanda 5060, İngiltere 9250, İsveç 111, İsviçre 1125, İtalya 45450, Japonya 560, Mısır 3486, Amerika 9250

C 381: Almanya 72000, Belçika 15750, Çekoslovakya 8436, Fransa 8400, Holanda 10725, İngiltere 9000, İtalya 78750, Sovyet Rusya 7311, Japonya 900, Suriye 47250

383: Almanya 1150, İtalya 1236, Fransa 1800, İngiltere 331, Amerika 336

A 414: Yalnız Şöson ve Galoş İsveçe 7875, İsviçre 786, Sovyet Rusya 23625, Amerika 1575,

C 487: Almanya 4050, İtalya 111, Sovyet Rusya 336, Yunanistan 1200, Mısır 225

1 A 494: Belçika 19125, Çekoslovakya 36000, Holanda 43875, İngiltere 336, İsviçre 225, İtalya 111, Sovyet Rusya 5736, Yunanistan 5100, Suriye 786, Mısır 336

2 A 497: Belçika 281250, Sovyet Rusya 11250, Yunanistan 351000

505: Çekoslovakya 135, Holanda 786, Yunanistan 900

A 520: Almanya 870000, Belçika 900000, Çekoslovakya 2250, Fransa 399825, İngiltere 786, İtalya 336, Suriye 8436, Amerika 73125

B 529: Almanya 172500, Belçika4500, Çekoslovakya 4500, Holanda 10125, İngiltere 7875, İtalya 336, Sovyet Rusya 336, Amerika 9375

530: Holanda 4050, İtalya 1125, Suriye 1575

B 531: Belçika 30375, Çekoslovakya 111, Fransa 5625, Holanda 1125, İtalya 6386, Suriye 282, Amerika 11811

533: Belçika 4236, Holanda 450, İngiltere 450, İtalya 1236

H 539: Almanya 5625, Çekoslovakya 786, Fransa 786, Holanda 450

A 541: Almanya 22500, Belçika 279, Fransa 336, Holanda 675, İngiltere 336, İsveç 6056, İsviçre 111, İtalya 336, Amerika 450

B 552: Almanya 28125, Belçika 2675, Çekoslovakya 3936, İtalya 2536, Romanya 4500, Yuannistan 3000, Amerika 2250, Belçika 111, Holanda 900, İngiltere 336, İsveç 225, İtalya 900

616: İsviçre 2925.

Sıtma mücadelesinde Cümhuriyet hükûmetimizin kabul ettiği tertibe göre hazırlanan küçük kutular içinde

Pertev Kinin komprimeleri

(9510)

Istanbul Evkaf Müdürlüğü ilânları

Miktarı		Cinsi
300	kilo	Ispermeçet mumu
1000	,,	Gaz
150	M. M.	Muşamba
500	M.	Yerli Bez
1000	Adet	Kaba hasır
800	,,	Büyük hasır süpürge
1200	,,	Orta hasır süpürge
250	,,	Kova
100	,,	Kavata
200	,,	Faraş
150	,,	Ibrik

Cevamii şerife için lüzumu olan yukarda cins ve miktarı gösterilen on bir kalem levazım ayrı, ayrı alenî münakasaya konmuştur. Talip olanlar şeraiti anlamak ve nümuneleri görmek üzere her gün Levazım Idaresine ve ihale günü olan Ikinci teşrinin yirmi dokuzuncu çarşamba günü saat on dörtte Idare Encümenine müracaatları. (6059)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan ;

800 Ton Rekompoze Kömürü : Pazarlıkla münakasası : 25 Teşrini sani 1933 Cumartesi günü saat 14 de.

Donanma ihtiyacı için lüzumu olan kömür pazarlıkla mübayaa edileceğinden şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve itasına talip olacakların da münakasa gün ve saatinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (6404)

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahçuz olup, paraya çevrilmesi tekarrur eden ve yeminli ehli vukuf tarafından tamamına 12500 on iki bin beş yüz lira kıymet takdir edilen Beyoğlunda Şahkulu mahallesinde Tunel maydan sokağında eski 517 ve 517 mükerrer yeni 515, 517 No: ile murakkam ve tahtında dükkânı müştemil bir bap hanenin 28 hisse itibarile 6 hissesile yine tamamına kırk bin lira 40000 kıymet takdir olunan Beyoğlunda Sarı Lûtfi mahallesinde Mehmet efendi sokağında eski 26 yeni 69 No: lu bir bap apartımanın 28 hisse itibarile 9 hissesi ve keza tamamına 7120 yedi bin yüz yirmi lira kıymet takdir edilmiş olan Beyoğlunda Sarı Lûtfi ve Asmalı mesçit mahallesinin Sofyalı sokağında eski 12 yeni 18 No: lu bir bap hanenin 28 hisse itibarile 6 hissesi ve yine tamamına 2500 iki bin beş yüz lira kıymet takdir edilen Beyoğlunda Kamer hatun mahallesinin Abonoz sokağında eski 10 yeni 10 No: lu bir bap hanenin 28 hise itibarile 6 hisseleri açık artırmaya vaz edılmış olup, 23 — 12 — 933 tarhine müsadif Cumartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde birinci açık artırmaları icra kılınacaktır. Artırma bedelleri muhammin kıymetlerinin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde mezkûr gayrî menkulat hisseleri müşteri uhtesine ihale olunacaktır. Aksi halde son artıranın teahhüdü bakı kalmak üzere 7 — 1 — 934 tarihine müsadif pazar günü saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde yapılacak olan ikinci artırmasında dahil artırma bedelleri kıymet muhamminenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı surette satış 2280 No: lu kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılacaktır. Artırmaya iştirak etmek istiyenlerin mezkûr gayrî menkulleri kıymeti muhamminlerinin yüzde yedi buçuk nispetinde pey akçesi veya Millî bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların irtifa hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve mesarife dair olan iddialarını ilândan itibaren yirmi gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi ve vakıf icariyesi tenviriye ve tanzifattan mütevellit belediye rusumu müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 21 — 11 — 933 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık bulundurulacak olan artırma şartnamesile 933 — 1762 No: lu dosyada mevcut ve mahallin mezkûru evsaf ve mesaha ve sairesini havi vazıyet ve takdiri kıymet raporunu görüp anlıyabilecekleri ilân olunur. (360)

3. K. O.

Satınalma Komisyonu ilânları

Ankara Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonundan:

Bin yüz otuz ton lavamarin kömürü kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 12 Kânunuevvel 933 Salı günü saat 14 dür.

Şartnamesini görmek üzere Fındıklıda Üçüncü Kolordu Satınalma komisyonu riyasetine müracaatları ve ihale günü vaktinde dahi teminat ve teklif mektuplarını makbuz mukabilinde Ankara Merkez Kumandanlığı Satın alma komisyonu riyasetine vermeleri. (3385) (6417)

İstanbul ikinci icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı paraya çevrilmesi mukarrer olup tamamına yeminli ehli vukuf tarafından (yüz elli) lira kıymet takdir edilen Edirnekapıda kahriyeyi atik Alipaşa mahallesinin Meyhane sokağında atik 1 cedit 1, 3 numaralarla murakkam ve 56, 41 metre murabbaında bulunan bir kıta arsanın tamamı açık artırmaya vaz edilmiş olup 18 — 12 — 933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde birinci açık artırması icra kılınacaktır. Artırma bedeli kıymeti muhamminenin % yetmiş beşini bulduğu takdirde mezkûr gayri menkul müşterisi uhdesine ihale olunacaktır. Aksi halde son artıranın teahhüdü baki kalmak üzere 2 — 1 — 934 tarihine müsadif Salı günü saat 14 den 16 ya kadar keza dairemizde yapılacak olan ikinci açık artırmasında dahi artırma bedeli muhammen kıymetin % yetmiş beşini bulmadığı takdırde satış 2280 numaralı kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılacaktır. Artırmaya iştirak etmek istiyenlerin mezkûr gayrı menkulün kıymeti muhammınesinin % yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hamil bulunmaları lâzımdır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirm gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Müterakim vergi, vakıf icaresi, tanzifiye ve tenviriyeden mütevellit belediye rusumu müşteriye aittir. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 19 — 11 — 933 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairemızde açık bulundurulacak olan artırma şartnamesile 933 — 3557 numaralı dosyasında mevcut ve mahalli mezkûrun evsaf, mesaha ve sairesini havi vazıyet ve takdiri kıymet raporunu görüp anlıyabilecekleri ilân olunur. (9343)

Dr. ihsan Sami

BAKTERİYOLOJİ

LABORATUVARI

Umumî kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Fasserman ve Kahn teamülleri) Kan küreyvatı sayılması, tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi. idrar. balgam. cerahat. kazurat ve su tahlilâtı ültra mikroskopi, hususî aşılar istihzarı Kanda üre şeker. Klorür. kollesterin. miktarlarının tayini. Divanyolu No. 189. Tel. : 20981

(93 30)

Zile Belediyesinden :

Elektrik istihsalinde kullanılmak üzere 50 beygir kuvvetinde akuple dizel motör ve 280 - 220 volt mütenavip dinamo Keza 50 beygir kuvvetinde 1 adet sabit buhar makinesi ve 40 kilovatlık 280 - 220 volt mütenavip dinamo pazarlık suretile alınacağından taliplerin 12 - 12 - 933 tarihine kadar Belediye Encümenine müracaatları ilân olunur. (6409)

Marmara üssü bahrî ve Kocaeli müstahkem mevki kumandanlığı satınalma komisyonu reisliğinden :

20,000 kilo sığır eti

Deniz efradı için yukarda mıktarı yazılı sığır etinin münakasası 29/11/933 tarihinde öğleden evvel saat 10 da alenî münakasa usulile icra edilecektir.

Şartnameler komisyonumuzdan ve Istanbulda bulunan Deniz Levazım satınalma heyeti reisliğinden alınabilir. Taliplerin % 7,5 nisbetindeki muvakkat teminat akçelerile yevmi mezkûrda Izmitte kumandanlık binası dahilindeki komisyona müracaatları ilân olunur. (6112)

Büyük Tayyare Piyangosu

16. ıncı tertip 2. inci keşide

11 Kânunuevvel 1933 dedir

Büyük ikramiye (25) bin liradır

Bu keşidede ayrıca 10.000, 4.000, 3.000 liralık ikramiye ve 20.000 liralık bir mükâfat vardır.

Devlet Demir yolları ilânları

20 - 11 - 933 ten itibaren 15, 16, 31, 33, 35, No. lu banliyö katarlarının tarifesi berveçhi ati değiştirilmiştir.

15 No. lu katarın Pendikten H. 7,18 H. Paşaya M. 8,10
16 No. lu katarın H. Paşadan H. 8,10 Pendiğe M. 16,15
31 No. lu katarın Pendikten H. 15,09 H. Paşaya M. 16,15
33 No. lu katarın Pendikten H. 16,03 H. Paşaya M. 16,55
35 No. lu katarın Pendikten H. 17,13 H. Paşaya M. 18,05 tir.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat. (6350)

Marmara üssübahrî Kumandanlığı Satınalma Komisyonundan:

Cumartesi günü 20,000 kilo pirinç 9/1. kânun/933 saat 10 da
,, ,, 20,000 kilo sabun 9/1. kânun/933 saat 14 de.

Deniz efradı ihtiyacı için yukarda nevi ve mıktarları yazılı iki kalem erzakın alenî münakasası hizalarında yazılı tarih ve saatlerde İzmitte Kumandanlık Satınalma Komisyonunda icra edilecektir. Şartname musaddak suretleri Komisyonumuzdan ve Istanbul'da Deniz Levazımı Satınalma Komisyonundan alınabilir. Taliplerin % 7,5 nisbetinde teminatı muvakkate akçaları ile Komisyonumuza müracaatları ilân olunur. (6223)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan ;

45,000 kilo Kuru Fasulya : Pazarlıkla münakasası : 24 - T. Sani - 933 Perşembe günü saat 14 de.
25,000 kilo Nohut : Pazarlıkla münakasası : 24 - T. Sani - 933 Perşembe günü saat 14,5 da.
10,000 kilo kuru üzüm : Pazarlıkla münakasası : 24 T. Sani - 933 Perşembe günü saat 15 de.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için 16 - Teşrinisani - 933 tarihinde yapılan münakasasında teklif edilen fiatları komisyonumuzca gâli görülen yukarda cins ve miktarı yazılı arzakın pazarlıkla münakasaları hizalarındaki gün ve saatlerde yapılacağından şartnamelerini görmek istiyenlerin her gün ve itasına talip olacakların da yevm ve vakti mezkûrda muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazımı Satınalma Komisyonuna müracaatları. (6382)

Istanbul Vilâyetinden :

Dolmabahçede eski has ahırlarda açılacak ehli hayvan sergisine iştirâk edecek hayvanatın kayt ve kabul muamelesine 22 - T. Sani - 933 çarşamba günü başlanacak 26 - T. Sani - 933 Pazar günü akşamı hitam bulacak ve sergi 30 - T. Sani - 933 Perşembe günü açılıp 2 - Kâ. Evvel - 933 akşamı kapanacaktır. (6405)

Askerî Fabrikalar ilânları

Oksijen Tesisatı

3 — 1 — 934 tarihinde aleni münakasa suretile ihalesinin icra edileceği evvelce ilân edilmiş olan yukardaki tesisatın şartnamesinde bazı tadilât dolayısiyle ihalesinin 15 — 1 — 934 tarihinde saat 14 te icra edileceği alâkadaranın malûmu olmak üzere ilân olunur.

"6274,,

* * *

Muhtelif kimya malzemesi:

Yukarıdaki malzeme kapalı zary suretiyle 20/1/934 tarihinde saat 14 te ihalesi icra edilecektir. Taliplerin şartname için her gün öğleden sonra münakasaya girmek için de o gün teminat ve "Teklifat,, ile müracaatları. (6351)

* * *

Eczacı aranıyor

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden: Kırık kalede istihdam edilmek üzere 108 lira ücreti maktua ile bir eczacıya ihtiyaç vardır. Talip olanların istida, diploma ve sair vesaiki ile Ankarada Umum müdürlüğüne müracaatları. (6406)

Adalar sulh mahkemesinden:

Beyoğlunda Osmanbeyde Ahmetbey sokağında İkbal apartmanında sakin iken elyevm ikametgâhı meçhul Kostantin Orfanidis Ef.

Matmazel Katinanın aleyhinize açtığı YÜZ ELLİ lira alacak davasından dolayı tastir ve beraya tebliğ mubaşire verilip iade kılınan davetiye varakası zahrında mubaşir ve kapıcı tarafından verilen şerhte ÜÇ ay mukaddem apartmandan çıkıp ikametgâhı meçhul bulunduğu beyan edilmiş olmağla bir ay müddetle ilânen tebligat ifasına ve muhakemenin 3 — 12 — 933 pazar günü saat 11 e talikine karar verilmiş olduğundan yevm ve vaktı mezkûrde mahkemeye gelmediğiniz takdirde gıyabınızda muhakemeye bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (362)

Dr. Ihsan Sami

Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189

(9332)

İstanbul Asliye mahkemesi birinci ticaret dairesinden:

Milanoda mukim Danyele Bellevita ticarethanesinin Hason ve Kastoryano iflâs masası sindikleri Ali Nihat ve İsak Hazan beyler aleyhine (689, 17, 4) İngiliz lirasının Hason ve Kastaryano masasına kaydı kabulü davasının cari muhakemesinde, müddealeyhlerden Danyel Bellevita firmasına ilânen tebligat ifasına karar verilmiş ve yevmü muhakeme olarak 23 — 12 — 933 cumartesi saat 13,30 a talik kılınmış olduğundan yevmü mezkûrda Danyel Bellavita firmasını temsilen bir vekil göndermediği takdirde gıyabında muamele ifasına karar verileceği ilân olunur. (9325)

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

16/11/1933 vaziyeti

AKTİF		Lira	PASİF		Lira
Kasa:			**Sermaye**		15 000 000 00
Altın: safi kilogram 12.021-111	L. 16.908.689.11		İhtiyat akçesi		349 110 20
Banknot	„ 13.665.953.—				
Ufaklık	„ 657.586.63	31.232.228 74	**Tedavüldeki Banknotlar:**		
Dahildeki Muhabirler:			Deruhte edilen evrakı naktiye Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan vaki tediyat	L. 158 748 563.— „ 6 560 563.—	
Altın: Safi Kg 1 788-024	L. 2 515.003.70		Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi	152 188 000 —	
Türk lirası	„ 1.010.321.46	3 525 325.16	Karşılığı tamamen altın olarak tedavüle vazedilen	L. 8 688.000.—	160 876 000 —
Hariçteki Muhabirler:			**Mevduat:**		
Altın: Safi kilogram 3.296-871	4.637.322.50		Türk lirası	15 573.626.45	
Altına tahvili kabil Serbest dövizler	4 102.455 77	8 739.778.27	Döviz	9 207.456 10	24 781 082 55
Hazine Tahvilleri:			**Muhtelif**		44 221 576 39
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı	L. 158 748 563.—				
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan vaki tediyat	„ 6 560.563.—	152 188.000 00			
Cüzdan:					
Senedat	L. 5 811.174 80				
Eshamve tahvilât Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı (itibarî kıymetle)	„ 27.125 825.—				
Esham ve Tahvilât	„ 1.428 032.45	34.365.032.25			
Altın ve döviz üzerine avans		39.382.22			
Tahvilât üzerine avans		176.364.36			
Hissedarlar		4.500.000.00			
Muhtelif		10.461.658.20			
Yekûn		245.227.769.20	**Yekûn**		245.227.769.20

2 Mart 1933 tarihinden itibaren:

Iskonto haddi % 5 1/2 — Altın üzerine avans % 4 1/2

Sahibi: MEHMET ASIM — Neşriyat Müdürü: Refik Ahmet — VAKIT Matbaası — İstanbul

---

Deniz Yolları İşletmesi
ACENTALARI:
Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 Sirkeci Mühürdar zade hanı; Telefon 22740

Antalya Postası

Antalya vapuru 22 ikinci teşrin çarşanba saat onda Sirkeci rıhtımından kalkar. Gidişte İzmir, Küllük, Bodrum, Fethiye, Antalya'ya. Dönüşte bunlara ilâveten Finike, Çanakkale ve Geliboluya uğrar. (6402)

İstanbul Üçüncü İcra memurluğundan:

Mukaddema İstanbulda Balık pazarında Helvacı sokağında Vapur Acenteliği ile müştekil iken halen ikametgâhı meçhul olduğu anlaşılan Ahmet Semayiş bey ile Galatada Abit hanında 4 üncü katta mukim iken halen ikametgâhı meçhul olduğu anlaşılan Tüccar Salim Nuri beye:

S. S. C. İ. Ticareti hariciye mümessilliğinin zimmetınızde matlûbu olduğu ıddıa kılınan Ahmet Semayiş beyin iflâs masasına mukayyet 4230 liralık alacağının % 50 si olup olbaptaki Konkurdato mucibince Temmuz — 931 tarihine kadar tesviyesi meşrut 2115 liradan mahkemece tesviye kılınan 217 lira 25 kuruş ve bilâhare tediye kılınan 650 ki cem'an 867,25 lira bittenzil mütebakı kalan 1247 lira 75 kuruşu mumaileyh Ahmet Semayiş beyden ve bin lirasına kefaleti müteselsilesi hasebile yalnız bin lirasını Salim Nuri beyden yüzde on ücreti vekâlet ve faiz ve masraflarile hacız yolu ile icra takıp talebi üzerine tarafınıza gönderilen ödeme emri zahrına müşaşiri ve mahallesi muhtarı tarafından verilen meşruhatta mezkûr mahalde olmadığını ve elyevm ikametgâhınızın meçhul bulunduğu gösterilmesine binaen ilânen tebligat ifasına karar verilmiştir. Tarih ilândan itibaren bir ay zarfında borcu ve masrafları ödemeniz ve borcun tamamına veya bir kısmına yahut alacaklının takıbat icrası hakkına dair bir itirazınız varsa yine bu müddet içinde şifahen veya yazı ile bildirmeniz ve borcun bır kısmına ıtıarz ettiğiniz halde o kısmın cihet ve mıktarını açıkça göstermeniz lâzımdır. Aksi takdirde itiraz edilmemiş sayılacağı ve borcu tediye veya itiraz etmedığınız takdırde yıne bu müddet zarfında icra ve iflâs kanununun 74 üncü maddesi mucibince mal beyanında bulunmanız ve mal beyanında bulunmazsanız hapisle tazyık olunacağınız ve hakıkata muhalıf beyanda bulunursanız hapisle cezalandıracağınız ve borcu ödemez veya itiraz eylemezseniz hakkınızda gıyaben cebrî ahireye devam olunacağı mezkûr ödeme emrinin tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (361)

İstanbul 4 üncü İcra memurluğundan: Bir alacağın temini tahsili için paraya çevrilmesine karar verlen bir adet tombaz arabasının 26 — 11 — 933 tarihine müsadif pazar günü saat ondan on ikiye kadar Ahırkapıda doğrama ve marangoz fabrikasında satılacağından talip olanların yevmi mezkûrda mahallinde hazır bulunmaları ve fazla malûmat almak istiyenlerin 933 — 2124 dosya numarasile müracaat eylemeleri ilân olunur. (9340)